

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPI LAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM — KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK BRASSÓBAN:
Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej,
egy évre 960 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK VIDÉKRE:
Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 133. szám

Péntek, 1926. június 18

A magyar zászló

használatát lehetségesnek mondja Goga belügyminiszter. Minden kisebbségi nemzet zászlajának a használatát a román államiség kidomborítása mellett. A zászló kérdés megoldását azonban nem tartja olyan sürgősnek, hogy annak már ma meg kelljen történnie; ráér holnap is, holnapután is. Ez utóbbi megjegyzésre csak egy a megjegyzésünk: minél előbb annál jobb. Ha a miniszter, a kormány, a román állam felismeri egy valamely nemzeti jog megadásának a lehetőségét, a szükségét, ne habozzon, s minél hamarabb vigye dűlőre. A legtöbb, ugynevezett kényes kérdés azzal válik kritikussá, izgatóvá, válságot felidézővé, hogy sokáig rágódnak rajta, időt és alkalmat adnak heves ellenindulatok és rosszakaratu akciók kifejtésére. A zászlókérdés megoldására a ma kedvező időpont, amit semmi sem bizonyít jobban, mint az a nyugodt és megértő magatartás, melyet a románóság a választások alkalmával kitűzött magyar zászlókkal és jelvényekkel szemben tanúsított. Az ilyen hangulatot a legelőnyösebben lehet felhasználni bizonyos reformok megvalósítására, melyek egyébként hosszú tárgyalásokat és nehéz küzdelmeket követelnének.

Goga belügyminiszter iránt egyébként hálásak vagyunk, hogy a magyar zászló használatának lehetőségét hangsúlyozta és törvény útján való biztosítását kilátásba helyezte. Ez nagyjelentőségű felismerése és elismerése annak a magyar ság részéről szüntelen hangoztatott, de a más pártok, főképp a liberálisok által kétséggel gunnyal fogadott nyilatkozatnak, hogy nemcsak lojálisan be akarunk illeszkedni új hazánk államiségának kereteibe hanem minél teljesebbé válik nemzeti mi voltunk ebben az országban, annál mélyebb és odaadóbb lesz a hűségünk is.

Goga nem félti a hazát a magyarságtól, és így nem fél attól sem, ha ez a népi ünnepi alkalmain, melyek amúgy is jó részt Románia ünnepnapjai, saját színeiben és lobogójában is gyönyörködik. Nyilván azt tartja, amit mi, hogy az a nép, mely a saját jogainak, zászlajának, nemzeti állásának a tisztelét élvezi, fokozottabban fogja tisztelni az állam jogát, jelvényeit, nemzeti állását.

Mi a magyar zászló használatával nem a faji elkülönítést akarjuk kifejezni, hanem a magyarság szabad nemzeti egységének a hódolatát, a haza iránt és a meleg polgári együttérzést a román néppel. A közösen lengő magyar, német, román zászlók, melyek szépséges színeikben a román állam címerét hordozzák, mindennél szebb, méltóbb és hatásosabb szimbolumai és tolmácsai lesznek a népek barátságának és összhangjának. A használati jogával ellátott magyar zászlóhoz és színekhez fűződő ama balga és rosszakaratu előítélet, mintha a romániai magyarság ezekben irredenta célok jelképeit tekintené. Az a zászló, amit a romániai magyar a házára ki fog tűzni, vagy felvonulás alkalmával a román ál-

lam lobogója mellett fog vinni, élő, lengő szárnyaló tiltakozás lesz minden titkos aknamunka és elszakadó törekvés ellen, s élő, lengő, szárnyaló hitvallás ama kibékítő és fölemelő szabadság mellett, melyet a romániai magyarság majd élvez.

És hálásak vagyunk Goga belügyminiszternek amaz emelkedett és igazságos álláspontjért, hogy ami jogot egyik nemzeti kisebbségnek megadnak, azt meg kell adni a másiknak is, s ha a szászoknak joguk van nemzeti színeiket, zászlóikat használni — aminek mi csak örülni tudunk — akkor ezt a jogot a magyaroktól sem lehet megtagadni. Együttal szerencsésen cáfolja meg a miniszter e megkülönböz-

tetés indokát is, hogy amaz ártatlan, mert messze Németországtól, emez veszélyes, mert Magyarország a szomszédban: a bizalom nem ismer különbséget; a hűség nem ismer távolságot.

A bizalom e komoly megnyilatkozása ellenében mely kész megadni a magyar zászlónak és színeinknek is a megillető, méltó szerepet a nemzeti egyéniség kidomborítására, mi magyarok szabadságunk és önérzetünk minden fokozott értékét áldozzuk az állam javára. Nem a haza ellen, de a haza javára cselekszik hát az a kormány, mely lehetővé teszi, hogy mint román állampolgárok lobogtassuk háromszínű zászlónkat.

Ujabb ellentétek merültek fel Baldwin és az angol munkásság közt

Bizalmatlansági indítvány készül a kormányelnök ellen

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol alsóházban Baldwin miniszterelnök bejelentette, hogy a kormány nem tervezi a hétórás munkanapról szóló törvény megváltoztatását, ellenben egy törvényjavaslatot szándékozik beterjeszteni, amely lehetővé teszi, hogy a munkások bizonyos időn át egy órával tovább dolgozzanak. Három hónap múlva magasabb munkabérekre lehet kilátás, a bérek azonban mindenesetre az 1921. évi színvonal felett állanak. Megegyezés esetén három millió font sterling kormánytámogatás a munkanélküliekre lenne fordítható.

A bányatulajdonosok a kormányt biz-

tosították, hogy meg lennének elégedve, ha bizonyos szakkörzetekben a bérek 10.3 százalékkal szállítanának le.

Ezeket mondotta a miniszterelnök, ez a beszéd azonban nagy izgalmat keltett a munkásság között. A munkásság véleménye az, hogy a miniszterelnök visszaigazította az órát, s a bányatulajdonosokat bátorította. Valószínű, hogy az ellenzék vita kiűzését fogja kérni, s egyben beterjeszti a kormányelnökkel szemben a bizalmatlansági indítványt.

Heartshorn, a bányamunkások vezére kijelentette, hogy Baldwin beszéde a helyzetet komolyabbá tette.

A zuhanó francia frank megbuktatta a kormányt

Briand benyújtotta lemondását

Caillaux lesz az új pénzügyminiszter?

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia frank legutóbbi katasztrófális és feltartóztathatatlan zuhanása arra bírta Peret pénzügyminisztert tegnap, hogy beadja lemondását. Peret nem az első, s talán nem is az utolsó pénzügyminiszter, akit a francia pénzügyi válság a bukásba kerget. A pénzügyi válság megoldása még mindig késik, annak ellenére, hogy közel két év óta a pénzügyminisztereknek egész sora szegte már miatta a nyakát.

Amikor a frank újabb zuhanása tegnap nyilvánvalóvá lett, s a tőzsdén a font sterling 167-ről 174-re emelkedett, majd pedig elérte a 179-es rekord árfolyamot, jóformán meggondolási idő nélkül nyújtotta be lemondását. Peret pénzügyminiszter a devizapiacra teljesen tehetetlennek bizonyult, s talán nem is egészen alaptalanul vonja magára azt a vádat, hogy nincs is szándékában a frankot ro-

hamos zuhanásában megállítani. Volt egy szanalási tervezete, amelyről a szakértők megállapították, hogy az csak arra alkalmas, hogy az idegen valuták újabb emelkedését idézhesse elő.

Peret lemondása tegnap délelőtti akkor történt meg, mikor az első tőzsdehírek megérkeztek, s melyek arról szóltak, hogy a külföldi devizák emelkednek.

Van egy verzió még, amely Peret lemondásának más okát igyekszik adni. E szerint nem tudta előterjeszteni azt a pénzügyi tervezetet, amelyet ezekre a napokra ígért. S a helyzet az, hogy a legközelebbi kamarai ülésen a kormány ellen olyan támadások várhatóak, amelyek az egész kormány helyzetét megingathatják.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.25 sváici frank

A tegnapi minisztertanács már foglalkozott a pénzügyminiszter lemondásával, s az ezzel teremtett új helyzettel. A minisztertanács nézete az, hogy

a kormány ujjaalakítása lehetetlen, az egész kormánynak le kell mondania. Briand állítólag már el is ment az Elyséebe, hogy a kormány lemondását átadja.

Lemondott a kormány

Ma reggel kiadott jelentések szerint Briand miniszterelnök benyújtotta Doumergue elnöknek az egész kormány lemondását. A lemondást az elnök elfogadta, de még nem kezdte meg az új kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat. Briand tárgyal Caillaux-val

A helyzet az, hogy Franciaország újból súlyos napok, súlyos megpróbáltatás előtt áll, a frank értékének zuhanása feltartóztathatatlan, s most egészen bizonyos, hogy ez a zuhanást nem a Magyarországon hamisított ezerfrankosok idézik elő, amint azt bizonyos oldalról a frankhamisítás idején sokan hiesztelni szerették.

aki kijelentette, hogy a pénzügyminiszteri tárcát csak fenntartásokkal fogadná el. Ha Caillaux nem venné át a pénzügyek vezetését, akkor a pénzügyminiszteriumot két részre osztanák: a költségvetési osztályra Tardieu vezetésével és államkincstárnira Bokanovski vezetésével.

Nagybányán nemzetipárti polgármestert választottak

A prefektus törvényellenes rendelete – Választás a rendőrkapitány tiltakozása mellett

Meg fogják-e semmisíteni a választást?

NAGYBÁNYA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Közöltük olvasóinkkal, minő ősz szíveskedéssel keletkezett a megyeszékhelynek Nagybányáról Szatmárra való áthelyezése folytán, mely fokozódott a február hónapban lezajlott községi választások ép az imént jóváhagyott lista felülvizsgálásával.

Ez a lista a nemzeti párt akkori diadalát jelenti mely a liberális és Magyar Párt fölötti győzelmével aratott.

Ami múlt az idő, a liberális kormány megbukott s a helyébe a Magyar Párttal kötött paktum folytán az Avuerescu kormány jutott uralomra s itt, e megyében nemcsak a liberális párt váltott a választásnál kudarcot, hanem a nemzeti párt is, melyet a paraszt párt, a paktum dacára nem vett fel listájába.

Hogy e paktum megszegésének mi volt az oka: nem vált ismeretessé, azonban anynyi bizonyos, hogy a nemzeti párt itteni tagozata emiatt felbomlásnak indult.

Es most ebből a listából választják meg az új polgármestert.

A prefektus, aki a választás megbeszélése végett Bukarestet is megjárta, táviratot intézett a városi hatósághoz, melyben a polgármester választás idejét e hó 21-ére tűzte ki.

A megválasztott tanácsigazgató azonban a törvény értelmében a mai napon a rendelkezés eljénre is összeültek a polgármester választás céljából, melyen a prefektus utasítása folytán Veres József rendőrfőnök is jelen volt.

Hogy a törvény különféle magyarizációját mi származik, azt a jövő fogja megmutatni.

A tanácssterem ajtaján, ahol a polgármester választás folyik, ki van függesztve a prefektus rendelete, mely szerint a választás idajél, mint már fent mondtuk 21-ére tűzi ki, s alatta a névjegyzék a ki-nevezett és választott tagokról.

A tagok lassan gyülekeztek s már 12 óra is elmúlt, amikor a körelnökül Drágos Gusztáv bankigazgatót megválasztották.

A körelnök felolvasta a városi tanács névsorát, akikkel együtt az esküt letette. Ezután felolvasta román nyelven a polgármester választására vonatkozó törvényt, amely után Veres József rendőrfőnök szólalt fel, s hivatkozván a prefektus rende-

letére, a választás megtartása ellen erőlyessen tiltakozott.

Parázs vita keletkezett a tiltakozásból, melyben a körelnökön kívül dr. Drágos Teofil is részt vett. A vita hevében a rendőrfőnök a választást mindenáron megakadályozni akarván, mintegy kérdőleg oda vetette, hogy van-e a hadtestparancsnokságtól engedélyük gyülekezésre? Amire szíves válaszlátást kapott, hogy mint jogász embernek, tudnia kell, hogy a tanács autonóm testület, melynek engedélyre szüksége nincs és a tanács jogos és törvényes alapon gyűlt össze és meg is fogja választani polgármesterét.

Még az eddigi polgármester felolvasta a prefektus sürgönyét, minden azonban tiárbavaló volt és a körelnök elrendelte a titkos szavazást, melynek eredménye egyhangú választás lett s az urnából nagylóznai Pokol Elek volt szenátor neve került elő.

Ezzel a tárgysorozat kimerülve, a tanács tagjai szétoszlottak.

Nagybánya városa kegyura a román királynak, egyháznak, mely ez alkalommal hódolt a nagyománys szokásnak, hogy kegyura fejének választásakor, d. u. háromnegyed 2 órakor, tehát közvetlenül a választás után, meghuzatta a Szent István torony nagyharangját.

Nagylóznai Pokol Elek igaz, jóra való uriember, aki mint szegény néptanító kezdte meg pályafutását, minem egy rá tesztelődő szerencse a jómódú, vagyonos és független polgárok közé sodorta.

Ugyanis évekig meddő ércbányában vastag aranytelérre találtak, amely dúsan ontotta az aranyat és adja még ma is.

Viszont mint szenátor, egy cikluson keresztül egyetlen egyszer sem szólalt fel s különösen nem tűnt fel, mint a magyar ügyek pártfogója, holott erre magyar nemessége is kötelezné.

Reméljük azonban, hogy ez is változásban megkeresztül, mert hisz mi nem kívánunk tőle egyebet, mint igazságot, ennek ellenkezőjét pedig eddig nem volt s reméljük, nem is lesz ottunk tapasztalni.

Visszatérve a választásra, képzhetjük türelmetlenséggel várjuk: bele fog-e nyugodni a prefektus a történetekbe, hogy Nagy bányának nemzeti párti polgármestere lett az Avuerescu kormány alatt?

azon gondolat, hogy a magyar kultúra ezen hősi bátyját áruba bocsátják. Ekkor csoda történt. Hunyadvármegye magyarsága átérzve azon erkölcsi felelősséget, amely őt ez ügyben terheli. A tettek mezejére lépett.

A Magyar Párt dévai tagozata sürgős felhívást intézett a hunyadvármegyei tagozathoz a Kun-kollégium eladásának megakadályozása tárgyában. A hunyadvármegyei tagozat folyó hó 13-án tartotta meg választmányi ülését a dévai ref. egyházközség nagytermében, amely alkalommal a vármegye minden részéből tanácskozára gyűltek össze a nagyválasztmány összes tagjai és a vármegyei tagozatok elnökei. A tanácskozás abban a házban történt,

amelyben legnagyobb magyar történetíró, Salamon Ferenc született, méltó is arra, hogy annak emlékét a történelem megörökítse. A zsufolásig megtelt teremben ott láttuk vármegyénk felkészült karának, birtokos, kereskedői, iparos, földműves és szellemi munkások osztályainak tagjait minden felekezeti csoportból. Cs. Lázár László lapusnyaki birtokos elfoglalván az elnöki széket, felolvastatja a Kun-kollégium utolsó évi jelentésének azon részét, amely dióhéjban magában foglalja a kollégium egész múltjának vázlatát. Majd dr. Maronossy György tagozati titkár ismerteti a jelen helyzetet, és előterjeszti az elnökség következő értelmű határozati javaslatát:

A szászvárosi református Kun-kollégiumnak fennmaradása az erdélyi magyarságnak közös ügye. E fontos kulturális intézmény létének további biztosítása érdekében kéri a hunyadvármegyei magyar tagozat az Országos Magyar Párt központi elnökségét, hasson oda a református egyházkerületnél, hogy a Kun-kollégium épületeinek esetleges eladási tervét végleg adja fel, hisz ezen a vonalon Gyula fehérvártól Aradig mintegy százezer magyar ifjunak nincs középiskolája.

Tekintettel, hogy a kormány által megígért 40 millió állami kultúrsegélyből mintegy két millió lej megilleti a szászvárosi kollégiumot is, tekintettel arra, hogy ezen túl a különböző felekezeti gyermekeket akadálytalanul lehet neveltetni és taníttatni bár mely iskolában, végül, hogy a szászvárosi kollégium ígéret szerint visszakapja nyilvánossági jogát, nem áll semmi útjában, hogy a magyarság áldozatkész támogatásával az évszázados intézetet négy alsó középiskolai osztály megindításával új életre keltsék.

Bár a kollégium egyik épületének bérbe adásával tekintélyes jövedelem biztosítható, ez a forrás még nem kielégítő, azért van szükség a magyartársadalom anyagi segélyezésére is.

Az intézet csak úgy állhat talpra, ha főleg Hunyad, Krassó-Szörény, és Széchenyi megye minden magyar családja tanulni vágyó gyermekét a Kun-kollégiumba iratja, ahol a felveendő diákoknak legálább fele az internátusban látandó el, s ezeknek legálább háromnegyed része díjköteles legyen. A kollégium igazgatósága garantálja az egészséges ellátást, a komoly tanulmányt, a szigorú felügyeletet és a szeretetteljes nevelést és ápolást.

Nyolc napon belül számba veendő az egész megye magyar társadalma egyénenként abban az irányban, hogy kik volnának azok a tehetséges gazdák, akik az ősi Kun-kollégium újraélesztésének első és legnehezebb évében egyelőre egyszerű segélyt szívnének az intézet támogatására.

Végül ezen határozatról a jegyzőkönyvi kivonat kapcsán jelentést tesznek az országos Magyar Párt központi elnökségéhez, ezenkívül Krassó és Szörény, valamint Széchenyi vármegyék magyar tagozataihoz, kérve őket arra, hogy együttesen hasonló állásfoglalás és megfélelő propaganda kifejtése céljából dolgozzanak a kollégiumi újjászervezés érdekében.

Dr. Schuller Frigyes dévai tagozati titkár felolvassa a kezdeményező dévai tagozat feliratát.

A nagyválasztmány néhány pártoló felhívása után nagy lelkesedéssel egyhangúlag magáévá teszi az előterjesztett határozati javaslatot. Az elhatározást mindjárt követte a tett, amennyiben a választmány tagjai azonnal megkezdték a gyűjtőlevelek aláírását és rövid néhány perc alatt több mint 150 ezer lejt biztosítottak az iskola tápraállítására céljából. Egyben magukra vállalták, hogy egy a további anyagi eszközök előteremtéséről, mint az iskola újbóli benépesítésére szükséges tanulók összegyűjtéséről rövid idő alatt gondoskodnak. Lélekemelő látvány volt, hogy eme kötelességek teljesítésében miként versenyeztek a hunyadvármegyei magyarság képviselői egymással.

Prágában még mindig tüntetnek

Harminchat letartóztatás – Tíz sebesült

PRÁGA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A prágai szenátus tegnapi ülésén Kiofác elnök közölte, hogy a tüntetőket a rendőrség gummibotokkal zavarta szét, lövés azonban nem történt. A rendőrség jelentése szerint a hatóságok elleni erőszakosságért harminchat tüntetőt letartóztattak, a rendőrség közül egy felügyelő, a tüntetők közül tíz ember megsérült.

Ismét kong a Kun-kollégium harangja

DEVA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A sokat szenvedett Kun Kollégium ügye újból aktuális lett. Hunyadvármegye eme híres iskoláját tudvalevőleg először megfosztották nyilvánossági jogától, majd pedig elvették modernül felszerelt milliókat érő épületét. Szívós és elkeseredett harcok után mindkettőt újból visszakapta. A harcok alatt azonban az iskola tanári kara és növendékei elszéledtek, az egész szervezet felbomlott és megfelelő anyagi eszközök hiányában az iskolai tevékenység már-már megbarátkoztak

Ince Dénesnét felmentette a tábla

A bíróság nem látta beigazoltnak a gyilkosság vádját

MAROSVÁSÁRHELY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Véres családi dráma játszódott le 1923. májusában Tusnádon. Mint annak idején részletesen megírtuk, Ince Dénes nyugalmazott járásbíró agyonlőtte magát, majd hónapokkal ezután jelentkezett Incezné udvarlója Molnár István és olyan vallomást tett, hogy az asszony gyilkolta meg férjét.

Körülbéli fősztendővel ezelőtt a csik szeredai törvényszék tárgyalta ezt az ügyet és a volt udvarló vallomása alapján

Ince Dénesnét öt esztendei fegyházra ítélte.

A felebbvitel folyamán a marosvásárhelyi tábla elé került az ügy. Incezné itt is ártatlanságát bizonyította, elmondotta, hogy Molnár bosszúból jelentette fel, mert nem akart férjhez menni hozzá, de különben is — mondotta — nem volt érdekemben, hogy férjemet megöljem, mert még 1913-ban végrendeletileg reám hagyta egész vagyonát, teljes szabadságom volt, azt tehettem, amit akartam, még udvarlókat is tarthattam.

Kedd déltől szerda délelőtt 11 óráig tárgyalta az ügyet a tábla. Ugy a tanúk, vala mint Molnár István vallomásából a bíróság nem tudta az asszony bűnösségét megállapítani, így a tábla kellő bizonyítékok hiányában

Ince Dénesnét felmentetett.

Borah szenátor szerint a népszövetség eszméje elsekélyesedett

Európának le kell szoknia Amerika közreműködéséről

NEWYORK. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Borah amerikai szenátor nyílt levelet tett közzé, amelyben Braziliának a népszövetségből való kizárásával kapcsolatban erősen támadja a népszövetséget. Brazília felismerte — mondja Borah, — hogy a népszövetség mindjobban európai intézménnyé sekélyesedik, ami egyfelől több ok Amerikának a visszavonulásra

— Mi ideát nagyon örülnénk — írja — ha az európai népszövetség a kontinensen fenntartja a rendet, de Amerika közreműködéséről le kell szoknia Európának.

Bratianu Vintila lemond minden dicsőségről

Rio de Janeirói táviratok szerint az ottani lapok nagy örömmel üdvözlöik Braziliának a népszövetségből való kilépését. Azt írják, hogy Brazília szívesen lemond arról a dicsőségről, hogy az

európai államok cirkulusait zavarja. Brazília okosan tette, hogy az óvilág gyűlöletének központjából visszavonult, mert Európa előbb-utóbb rájön arra, hogy értéktelen célokat kerget.

Mello Franco egyebekben bejelentette, hogy Brazília a berni nagykövetséget megszünteti. Ez volt az egyetlen brazil nagykövetség, a többi csak követség volt.

Spanyolország sem kell már tanácstagság

Madridból táviratozzák: A minisztertanács a külügyminiszter indítványára elhatározta, hogy Spanyolország nem reflektál a nem állandó népszövetségi tanácstagságra. A minisztertanács felhatalmazta a külügyminisztert arra, hogy a kellő pillanatban a saját iniciatívájából intézkedhessen.

Csehszlovákia hamis tanúzásra akarta rábírní Mészáros Gyulát a frankügyben

Leleplezték Persián Ádám hírlapíró konstantinápolyi szereplését

Mészáros Gyula szenzációs nyilatkozata

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Magyar Távirati Iroda, a mint az ismeretes, tegnap egy kommunikatív hozott nyilvánosságra, amelyben Mészáros Gyulának a Törökországban lakó egyetemi tanárnak, a frankügy egyik gyanúsítottjának a nyilatkozatát közli. Ebből a nyilatkozatból kiderül, hogy egy ellenzéki hírlapíró, Persián Ádám felkérte Mészáros, s tőle olyan nyilatkozatot akart kicsikarni, amely a frankügyben kedvezőtlen világításba helyezte volna a Bethlen kormányt. Mészáros nyilatkozata a következőképpen hangzik:

— Persián Ádám hírlapíró a magyar politikusok megbízásából felkeresett május huszonhetedikén Konstantinápolyban, hogy nyilatkozatot kérjen tőlem a frankperben elhangzott egyes vallomások megérősítésére. Prágából, a cseh külügyminiszteriumból is hozott bizonyos biztatásokkal s hivatkozott hasonló jóindulatú francia ígéretekre. A nyilatkozatírást elutasítottam, valamint ellenségeimnek biztatását is, amellyel magyar állampolgáron keresztül Magyarország belpolitikájába kívántak avatkozni, s nekem bizonyos előnyöket is helyeztek kilátásba. Persián a részemről kapott félreérthetetlen válaszból sem semmit sem közölt, csak szenzációs hajhászó valótlán interjúkat. Felszólítottam, hogy ha nem hajlandó ilyen cikkeket beszűntetni, kényszeríteni fogom, hogy vele folytatott megbeszéléseimet a valóságnak megfelelően juttassa nyilvánosságra.

Persián Ádám eljárása, amelyről nyil-

vánvaló, hogy bizonyos politikai körök ösztönzésére utazott Mészáros, abból a célból, hogy a Bethlen elleni tanuskodásra rávegye, a parlamentben és a közvéleményben nagy a felháborodás. A nemzetgyűlés folyosóján élénken tárgyalták az ügyet, s az a vélemény alakult ki, hogy az ilyen embert okvetlenül el kell távolítani a közéleti szereplés teréről. Létai Ernő egy vitatkozó csoport körében kijelentette, hogy az ügyet okvetlenül tisztázni kell, mert tűrhetetlen, hogy valaki a csehek nyomására igyekezzék rávenni Mészáros bizonyos irányú vallomástételre.

Mészáros nyilatkozatának feliéneit következményei lesznek, ami érthető is, mert hiszen abból kétségtelen módon kiderül, hogy a kisántant főleg pedig Csehszlovákia még mindig nem tett le arról a szándékáról, hogy azt a magyar kormányt, amely az országot a konszolidáció útjára terelte, s ezen az úton erős és erélyes kézzel vezeti, az eszközök megválogatása nélkül igyekezzék elárvosítani helyéről. Csehszlovákia nem tartja érdekében valónak, hogy szomszédja erős és rendezett Magyarország legyen, s nem riad vissza a legaljasabb eszközöktől sem, hogy a maga kis, piszkos érdekeit szolgálja. Csehszlovákia még mindig gyengének, önmagával tehetetlennek látja Magyarországot, amellyel szemben minden eszköz megengedhető, s összeegyeztethetőnek tartja a politikai becsülettel, hogy ennek a gyengévé tett államnak becsületes

kormányát a kétségtelen módon az egész világ előtt kompromittálni igyekeztek.

Persián kiutasították a parlament épületéből

Bethlen miniszterelnök a nemzetgyűlés holnapi ülésén beszédében kitér a Mészáros-Persián ügyre is. A parlament ház-nagya Persiánt felszólította a parlament épületének elhagyására, mindaddig, amíg ügye nem tisztázódott.

A Biruinta nem hivatalos orgánium

Calutiu kolozsi prefektus nyilatkozata

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Magyar körökben rendkívül kínos feltűnést keltett, hogy a Kolozsvárról megjelenő Biruinta című napilap az utóbbi időben rendkívül éles támadásokat intézett általa a magyarság s egyes ismert magyar vezető egyének ellen is. Ezek a támadások azért érték meglepetésszerűleg a magyarságot, mert a Biruinta mint kormánylap szerepelt. Ezzel szemben a lap által használt hang nem illett be abba az atmoszférába, mely a kormány és a magyarság között fennáll.

A magyar sajtó nem reflektált a Biruinta támadásaira, a Brassói Lapok pedig éppen egyfelől szót sem írt ezekről a támadásokról, jóllehet, a támadások java része vonatkozásban állott a Brassói Lapokkal.

Ma azonban Calutiu kolozsmegyei prefektus kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy a kolozsmegyei magyarság éppen úgy, mint a magyarság a csatolt részek egyéb helyein

a választások alkalmával sehol sem viselkedett provokatív módon

és így az ellenzéki sajtó ilyen irányú támadásai teljesen nélkülöznek minden alapot.

Ezzel kapcsolatban kijelentette Calutiu azt is, a román sajtó egy részének uszításával kapcsolatban, hogy a Biruinta, mely megjelenésének napja óta úgy jelenik meg, mint a kormány hivatalos orgániuma, nem hivatalos lap, hanem teljesen független a kormánnytól és legfeljebb a néppárthoz vannak valamelyes vonatkozásai.

Ez a nyilatkozat rendkívül megnyugtató mert azt bizonyítja, hogy a Biruinta támadásának nincsen semmi nagyobb jelentősége.

Egyébként Calutiu prefektus tett néhány nagyon érdekes kijelentést, amelynek lényegét nem lehet elosztani. Így például kijelentette, hogy

a Magyar Párt rendkívül nagy szolgálatokat tett a kormánynak,

a választások alkalmával öntudatosan, nemesebb moráltól áthatva viselkedett és a választási eredmény kialakulásában döntő szerepe volt. Csak Kolozsmegyében mutatkozott némi elhajlás. Így első sorban Kaotaszegen, ahol a magyarság nagyobb rétege a kormány mellett szavazott ugyan, de kisebb része megelégedett az egyezményről. Azonban ebben nem a Magyar Párt a hibás, mondotta a prefektus, hanem ezt régebbi keletű ellenzéki propagandának lehet tulajdonítani. A megye más részén, Nádas vidékén viszont a kommunisták és szocialisták hódítottak el egy részt a magyar szavazatokból.

Svájc ítélkezik Bethlen merénylete felett

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Justh Ivánnak, Bethlen miniszterelnök genfi merényletjének ügyében úgy döntöttek, hogy a Justh ellen indítandó perben a svájci szövetségi esküdtszék fog ítélkezni. Az államügyész a büntetőtörvénykönyv 43. szakasza alapján vádolja, amely idegen kormánynak svájci szövetséges kormány által elfogadott képviselője szidalmazásáról vagy bántalmazásáról szól. A büntetőtörvénykönyv szerint két évi fegyház jár.

Római távirat szerint Mussolini lapja, a Popolo d'Italia a svájci fasiztaellenes tüntetéseket tárgyalva, követeli, hogy Olaszország hivatalosan is azok mellé álljon, akik a népszövetség székhelyéül Bécsét javasolják. Ahelyett, hogy sokmillió svájci frankért új népszövetségi palotát építsenek, a Bécsben üresen álló paloták közül használjanak fel egyet. Nem lehetséges az, hogy meghatalmazott miniszter vendég legyen olyan városban, amelyben nyilvános üléseken az illető országot, annak királyát és kormányfőnökét szabadon szidalmazzák.

A Dunabizottság elköltözik Pozsonyból

Budapest és Belgrád versenyéből Bécs kerül ki győztesen

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi szerkesztőségétől.) A Népszövetség nemzetközi Dunabizottsága kedden kezdte meg az évi konferenciáját, amelyen több, a hajózási forgalom javítását célzó javaslat kerül tárgyalásra. A konferencián Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország, Csehszlovákia, Ausztria, Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Bulgária delegátusai vesznek részt.

Diplomáciai körökben nagy érdeklődéssel néznek a konferencia elé, mivel a nemzetközi Dunabizottság alapszabályainak értelmében az év végével a Dunabizottság székhelyét el kell helyezni Pozsonyból. A székhelynek ugyanis minden

öt esztendőben más államban kell működnie. A magyar kormány Budapestet szeretné a következő öt esztendősi periódusra a Dunabizottság székhelyéül, a jugoszláv kormány viszont Belgrád számára követeli a Dunabizottság székhelyét. Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy Belgrád és Budapest versenyéből előreláthatólag Bécs kerül ki győztesen, amennyiben a nemzetközi Dunabizottság tagállamai közül az osztrák kívánságot Németország és Csehszlovákia is pártfogolják. Így az év végén a Dunabizottság titkársága valószínűleg Pozsonyból Bécsbe fog költözködni.

A sepsiszentgyörgyi dohánygyári igazgató sztrájkba kergette a munkásságot

Ezerötszáz munkás rabszolgasorsban — Bizottság jön Bukarestből az ügy megvizsgálására

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok nemrég számot adott arról a rettenetes helyzetről és anomáliákról, ami a sepsiszentgyörgyi dohánygyárban van. Tegnap munkásfizetés lett volna, ezt megelőzőleg az ipari munkások bementek az igazgatóhoz és feltárták előtte a munkásság siralmas helyzetét és kérték, hogy az igazgató legyen erre tekintettel. Erre az igazgató felbőszült és vérbe dagadt szemekkel elkezdett kiabálni. Azt mondta, hogy

akinek nem tetszik, mehet a kapun kifelé.

Az ipari munkások valóban el is hagyták a dohánygyár épületét, akiket egyelőre a pince-osztály női munkásai követték. A mind nagyobb számban kifelé tördülő munkások egyenesen dr. Crisan prefektushoz vonultak, ahol előadták, az igazgató baszkodását. A prefektus, aki mindig nagy megértést tanúsított bármilyen kérdésben, ezúttal szintén biztos ígéretet tett a munkásságnak igaz ügyük orvoslására. A prefektus távirati úton értesítést küldött Bukarestbe az

eseményekről is egy bizottság kiküldését kérte, arra nézve, hogy vizsgálják felül a munkásság panaszait.

Az ipari munkásság és a női munkásokon kívül a rendes férfi munkások sem fognak munkához mindaddig, míg a bukaresti bizottság kellő elégtételt nem ad.

Mai nap folyamán a munkásság küldöttségét is meneszt Bukarestbe, akik a mintegy ezerötszáz dohánygyári munkás rabszolgasorsát memorandumban sorolják fel és kérik ügyük elintézését.

A tegnapi fizetések sorrendjén azoknak a munkásoknak, akik eddig 2500 lejt is megkerestek,

havi fizetés feijében mindössze 458 lejt fizettek ki

s midőn ez ellen panaszt tettek, az igazgató majdnem rárohant a munkásságra és olyan kifejezésekkel illette őket, amelyeket nem ismételhetünk.

A munkásság körében a felháborodás óriási, de remélik, hogy a bukaresti bizottság munkája meglegedésre fog vezetni.

Vass József magyar miniszter csodálatos víziója

ABBAZIA. Előkelő római főpap üdült egy abbáziai szanatóriumban. Finom, ősz, abba, művelt és bibliai egyszerű. Legszívesebben magyarok társaságát kereste. Szinesvitákban bizonyította, hogy a klasszikus latint legvalószínűbben ejti és legtisztábban hangsúlyozza a magyar, főképp, — ha pap és r. kath. levéltári kutatások nyomán sok vonzó, ismeretlen adata volt Nagy Lajos király diplomáiról s kedvesen beszélt a Cagliari nemzetségről, amely eredetileg Kajáry magyar nemesi atyafiság vala és épp Lajos idején telepedett le Dalmáciában. Ez az egyházi előkelőség

különös vonatkozásban emlékezett Vass József magyar népjóléti miniszterre,

abból az időből, amikor a politikai főpap még Rómában tanult.

— Persze — mondta mosolyogva — önök nem is tudják, hogy Vass prépost nevét valamikor csodálatos víziója révén ismerte Róma, még a Vatikán is...

Vass József sok évvel ezelőtt Rómában a magyar pap egy nyári délután az intézet parkjában elmélyedve forgatta a breviáriumot. Egyszerre lassan lecsukódott a szeme, a könyv kihullt a kezéből, társai pedig, akik közelében voltak, ijedten látták, hogy tisztelő testvérük

arca színt vált, szája elkékült.

Hozzásiettek és Vass József szédülten ölelte át barátait:

— Borzasztó dofog történt, — szólt reszketve, — menjünk a prefektushoz.

A prefektust körülvevők az inlézel papjai és az egész ház megtelt izgalommal, ami

kor a halálsápadt fiatal pásztort a lépcsőkön felfeztek. Vass tisztelő azután az összegyűlt előjárók előtt elbeszélte, hogy retentess pillanatot élt át. Gyötrelmes hallucinációja volt. Olvasás közben hirtelen tompa nyögést, majd rémült kiáltást hallott: édesapja hangjára ismert. Édesapja egészséges erős iparosember, jókedvű öreg ur, Magyarországon, Vas megyében él s éppen egy nappal ezelőtt kapott tőle vidám levelet. Most már tisztán hallotta fájdaalmas kiáltását:

**„Józsikám, fiam, meghalok!...“
— Pontosan, élesen, pozitíven hallotta ezeket a szavakat.**

— Eppen a levélre gondoltam, — beszélt holtraváltan a megrémült fiatal pap amikor megjelent előtte szülei háza, az egész kép világosan kirajzolódott, látta apám-anyám szobáját. Apám az ágyon kinosan hanyta-vetette magát. Mindezt konkrétan magam előtt láttam, hallottam kiáltását és éppig láttam édesanyám riadt szemét, görcsösen összekulcsolt kezét, hallottam fojtott sirását az ágy szélén, s láttam ijedt testvéremet, amint kétségbeesetten törli apám homlokáról a verejtéket. Mindez egy pillanat volt,

aztán édesapám felhőrdült, kissé felemelte a fejét és meghalt...

A papi előjárókra megdöbbentő hatása volt az izgalmas elbeszélésnek. A prefektus kérésére Vass József látomását pontosan, plasztikusan leírta és az aktaszerűen aláírt lepecsételt fejegyzést az intézet levéltárába helyezték. Ezenkívül hivatalosan táviratokkal a vas megyei község plebánosának, akitől

értesítést kértek, történt-e valami rendkívüli Vassék portáján. A telegramm talán még a római hivatalban hevert, amikor Vass József felkészült sürgönyre keresték. Rövid sürgöny volt. Ennyi:

— Édesapád este tizkor hirtelen meghalt.

Mint hogy az intézet szabályai szerint a gyászoló fiu nem utazhatott apja ravatalához, táviratban kért pontos részleteket, adatokat a katasztrófáról. Harmadnapra Rómában volt a család és a plebános expressz tudósítása.

Szinte szóról-szóra minden úgy történt,

ahogy titokzatos víziójában az ifjú pap látta.

Sajátságos-e az újabb bukaresti Magyar-Párti tagozat alakulása?

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) Bukaresti tudósítás alapján beszámoltunk arról, hogy Bukarestben 21 ember újabb magyar párti tagozatot alakított. E sajátságos és igen különféle megjegyzésekre okot adó alakulásról szóló tudósításunkra vonatkozólag az új alakulat vezetőjétől az alábbi nyilatkozatot kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A Brassói Lapok 1926. június 12-iki, 128. számában «Sajátságos magyar párti alakulás» címmel megjelent cikkre vonatkozólag tisztelettel kérjük alábbi helyreigazító nyilatkozatunk szíves közlését:

1. A Bukarest-belvárosi magyar párti tagozat nem Tökés Ernő esperes kezdeményezésére, hanem számos bukaresti tekintélyes polgár kifejezett akaratára alakult meg.

2. Az alakuló gyűlésen nem 21, hanem 34 (?) polgár vett részt, akik a határozati javaslatot aláírt polgárok nevében jelentek meg és hozták határozataikat.

3. A tagozatnak valóban magasabb bucaresti magyarok a tagjai, akik azonban igenis hajlandók neveikkel a nyilvánosság előtt szerepelni és nincs szükségük arra, hogy csak «titokban» támogassák az alakulatot.

4. A pártalakulatnak nem a magyar ház alapítása a főcélja, hanem csakis és kizárólag az Országos Magyar Párt programja megvalósításának elősegítése. Ennek érdekében állónak tartja a Magyar Ház alakítását is, egyéb programja így iskolabizottság stb. mellett, amelyben azonban mozi létesítéséről szó sem volt, ellenben igenis vívó és tornaterem, színház, fürdő építéséről.

5. Az ülés egyáltalában nem volt saját ságos jellegű, hanem minden törvényi volt szokásnak megfelelően levezetett alakuló gyűlés volt, mely erre vonatkozó jegyzőkönyveit az Országos Magyar Pártnak előterjesztette.

6. A bukaresti «uri» szervezet nem követ más célokat, mint a Magyar Párt minden más tagozata.

7. Valóban, hogy Tökés Ernő a már meglévő alakulatot «békésesikből» álló belvárosi alakulatnak nevezte volna a gyűlésen.

8. Valóban az a beállítási mód, hogy itt nem a Magyar Párt érdekeiről és nem is a magyarságról, hanem egészen más érdekekről van szó. Maga az a tény, hogy az új tagozat elnöke Horváth György, a bukaresti katolikus lelkész és intéző bizottsági tagja Tökés Ernő református esperes biztosította annak, hogy az új alakulatnak a céljai mások nem is lehetnek, mint a magyar kisebbség érdekeinek az előmozdítása.

A Bukarest-belvárosi magyar párti alakulat befogja bizonyítani működésével, hogy igenis szükség van rá, úgy a bukaresti magyarságnak, mint a romániai magyar kisebbség egyetemének.

Fogadják Szerkesztő ur szíves közlését hálás köszönetünkkel.

**Országos Magyar Párt
Bukarest Belvárosi Tagozata.**

Az eudiatum et altera pars elvére való tekintettel közöltük a fenti nyilatkozatot, de kénytelenek vagyunk megjegyezni, hogy tudósításunk lényegét illetőleg információink fenntartja állításait és kritikáját. Hogy aztán kinek lesz igaza, azt majd megmutatja a közel jövő, melynek kialakulását mi hírlapi polemikával befolyásolni nem szándékozunk.

Utazás a magyar mandátumok körül

Az ellenzék most már hét magyar mandátumot akar megsemmisíteni

A terror jegyében

BRASSÓ. (A Brassói Lapok munkatársától.) Az a minden komoly és józan ember által elítélt hajszá, melyet az ellenzék indított a magyarság által megválasztott egyes képviselők ellen, nem hogy szűnne, hanem még jobban duzzad. A legféltlenebb izgatás és terror minden eszközt és a hangsúlyok egész özönét vonultatják fel a népakarat elnyomására összeküldt politikai terrorlegények, hogy elgáncsolják azoknak a magyar politikusoknak a parlamentbe való bejutását, akiknek erős magyarsága és közismert gerincessége szálla az elfogultság és faji gyűlölködés szemében. Ismeretes az a fenekeklés, mellyel az ellenzéki sajtó és ellenzéki pártok hetek óta valósággal körül-tajtékozzák Szele Béla dr.-t, akit nyíltan azzal fenyegetnek, hogy Bukarestben inzultálni fogják, sőt az életéért sem állnak jót. Most még jobban megjött az étvágyuk ezeknek a politikai emberevőknek, akiknek szája folytonosan a szent demokráciát tajtékozza, de akik ennek dacára sem rettennek vissza attól, hogy a nép által szabadon megnyilvánított akarat megkorrigálását az izgatás és rágalom az önkény és erőszak durva eszközeivel igyekezzenek kicsikarni. Legújában már nem elégszenek meg a Szele Béla dr., Barabás Béla dr. és Tornya Gyula dr. fejének követelésével, hanem maffiát létesítettek arra, hogy — mint a Cuvantul is megírja, — megakadályozzák a Balogh Artur dr., Weisz Sándor dr., Koczó Jenő dr. és Kócsán János dr. mandátumának igazolását.

Ez a politikai kicsapongás immár az ország belső békéjét és külső hírnevét veszélyezteti. A magyarság ezuttal is a legbecsületesebb jóakarattal vette fel a munkát. Dolgozni akar. Faji és egyéni kiadásainak teljes latbavetésével akar az ország javára munkálni. Megértést és méltányosságot, törvényességet és igazságot

keres és cserében lojalitását kívül a legbecsületesebb építő, alkotó munkát akarja adni. Ha a gyűlölködő, önérdéket hajszoló pártpolitika ebben a nemcsak török vérsben elgáncsolja, annak következményeként a felelősség nemcsak az erőszakoskodó ellenzékre fog hárulni, hanem arra a kormányra is, mely a kisebbségek becsületos támogatásával szerzett többségét nem tudja, vagy nem akarja úgy fegyelmezni és irányítani, hogy a parlament történetében páratlanul álló erőszakos jogfosztási törekvéseknek útja vágassék.

Kétségtelen, hogy a magyarság nem fogja egyszerűen eltűnni a jogot és törvényt lábbal tipró terrornak káros tul-tengését és minden törvényes eszközt igénybe fog venni igaztalanul üldözöbe vett exponenseinek és a veszélyeztetett törvényességnek megvédésére. Hogy aztán az így teremtett surlódási felületek nem fognak az ország érdekeinek javára szolgálni és hogy az így keletkezett áldatlan helyzet károsan fogja befolyásolni az országra nézve felettébb szükséges építő munka menetét, az kétségtelen. És az is kétségtelen, hogy a külföld is meg fogja alkotni a maga véleményét arról az országról, hol a parlament kapujához állhat az erőszak, hogy ott rugjon egyet a népakaratot és a törvényességet.

Még nem késő, még el lehet hártani a veszedelmet. Gondolják meg azért a dolgot azok, akik a tüzzel könnyelműen játszanak és azok is, akiknek módjukban áll a tulkapásokat meggátolni. A magyarság és az ország minden kisebbségének vezetősége pedig legyen résen, hogy a készülő jogfosztásokra és a tisztán megnyílt között népakarat érvényesülését elgáncsolni akaró veszedelmes törekvésekre a saját és az ország érdekében megadhassa a megfelelő választ.

Róka, „a jó primár”

Aranyórát, ezüst sétatobot, cigarettakészletet és hintaszéket vásároltatott Róka volt Primár a tisztviselőivel — de azok értékét fizetésükből levonta — Csalás Karácsony szent ünnepének jegyében

A hivatalos vizsgálat újabb szenzációs adatai

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Sepsiszentgyörgy városának közvéleménye még mindig tele van azzal a felháborodással, amit Róka volt primár hűségese társaival egyetemben megtett. Mint már több ízben megírtuk, a vizsgálat meg is indult Rókaék ellen, de oly sok a terhelő momentum, hogy a legnagyobb igyekezet mellett sem lehet azt még befejezettnek tekinteni. A vizsgálat eredményére a pénzügyigazgatóság is figyelmes lett, mivel Róka volt primár az illegitim utakon felszedett fizetéseket eltitkolta. Így a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóság.

Róka volt primár a várostól felszedett és eltitkolt fizetések után 29.000 lej globális adót rótt ki

A volt primáron kívül dr. Gyárfás Albert volt polgármesterhelyettes és Sándor Ferenc né mozigazgatót is hasonló sors érte a pénzügyigazgatóságnál. Nevükre 3—3000 lej globális adót róttak ki utólagosan — szűnlen eltitkolt pénzfelvevételek címén.

Jóllehet Róka nem tartózkodik Sepsiszentgyörgyön, mivel nem mer jelentkezni az ügyészségen, ahová eddig kétszer is beidézték, mégis az ő hű emberei állandóan fenyegetik és terrorizálják a jelenleg állásban levő városi tanácsbeli tisztviselőket. Több tisztviselő arról jelentést tett felületesen, hogy Róka Brassóból üzeneteiben arra hivatkozik, hogy ő mindig pedáns tisztviselő volt, amit az a

tény is igazol, hogy a tisztviselők neki aranyórát, ezüst sétatobot, cigarettakészletet és hintaszéket vásároltak. Ezeknek az ékszervásárlásoknak igazi történetét az alábbi hiteles vizsgálati anyag meséli el.

Róka leghűségesebb embere, dr. Gyárfás Albert utján a tisztviselőket ajándék címen csakugyan megvásároltatta ezeket az ékszertárgyakat. A tisztviselők át is nyújtották akkori primárjuknak az ajándék-tárgyakat és bele is vésették, hogy „a jó primárnak”.

S elsején, mikor a tisztviselők a fizetésükért vették föl, elképedve vették tudomásu; hogy

Róka az ajándéktárgyak értékét a fizetésekből levonta.

Igy fest a valóságban Róka volt primár ékszerjáradékozás ügye. S a tisztviselők akarva nem akarva, kénytelenek voltak az adott helyzetbe beletörődni.

De a vizsgálatot a legszörnyűbb s egyben legrettenetesebb családi manőverre az az alábbi tény gazdagítja:

Karácsony szent ünnepén, mikor a lelkek megtisztulnak a földi salettól, a primár merész dologra szánta el magát. Elhatározta, hogy gyűjtést rendez a város szegényei részére. Valójában kibocsátott néhány hangzatos gyűjtőívet, de azaz az előre megfontolt szándékkal, hogy a befolyt pénzből folytatni fogja kisdéd üzemét. Be is gyűlt

negyvenötezerkilencszáznegyven lej,

mely összeget a primár saját tetszése szerint osztott szét, — csak hogy politikai híveiből megemlékezessen. Hogy senki ne higye azt, miszerint ezt a pénzt a szegénysorsuak között osztotta szét, álljon megdöbbentő példa gyanánt a szétosztásról szóló kimutatás:

Lázár Dezső főszámvevő a 45940 lejből egymaga 16300 lejt kapott,

Sorbán Györgyné kétezer lejt, Vitályos Gyulánka városi tisztviselőnk 396 lejt, Imreh Ferenc rendőr (I) 500 lejt,

Balea Tanase főtisztviselő és tűzoltóparancsnok egyezer lejt, városi alkalmazottak 23500 lejt,

Keresztes Dénesné 331 lejt, Lúgeti Bálintné 500 lejt és Künnle Ilés a szociális misszió elnöknője kézhez kapott kiosztás végett 3213 lejt.

Eszerint a karácsonyi jótékonysági akcióból mindössze 3213 lejt jutott a szegényeknek.

Róka erre, mint aki jól végezte dolgát, rendezett egy nagy pezsgős murit és felfogadta Vajsza Gyula zenekarát. Huzta a cigány, kivilágos-kiviradatig, ellenben

a zenészeknek járó 1500 lejt nem a saját zsebéből fedezte, hanem 1074—925 szám alatt levő zenésszámla címen a városi tanács közpénztárából utaltatta ki.

Egyelőre eddig haladt a hivatalos vizsgálat, hogy ezután milyen újabb hátborzongató adat fog felszínre vetődni, — az egyelőre még a jövő titka.

Ludendorffválóperének szenzációs kulisszatitkai

A tábornok tetteleg bántalmazta feleségét és viszonyt folytatott orvosnőjével

BERLIN. (A Brassói Lapok berlini tudósítójától.) Németországban ma legnagyobb esemény az a válóper, amelyet Ludendorff generális, a kámpóskeresztesek vezére ellen indított felesége, Bolle Amália és amelynek megindításáról a Brassói Lapok rövid táviratban már hírt adott.

Ludendorff tábornok felesége a birodalmi törvényszékhez benyújtott keresetében azzal a megokolással kérte a válás kimondását, hogy Ludendorff őt többször tettelegesen bántalmazta. Ludendorff súlyos idegbajban szenved és jelenleg is szanatóriumban kezelteti magát.

Ludendorffné a Bolle-családból származik, amely évtizedek óta kezében tartja a német főváros tejjátását és egyike Berlin leggazdagabb és legtekintélyesebb családjainak. Mielőtt Ludendorffhoz feleségül ment, Bernet gyáros felesége volt, akitől két fia született. Az idősebbik fiú a világháborúban elesett.

Más forrásból a Brassói Lapok berlini tudósítója arról értesül, hogy Ludendorff mindjárt, eleinte csalódott házasságában amikor nőül vette Pernet gyáros vagyonos özvegyét. Ludendorffné első házassága alatt súlyos műtéten ment keresztül, amelynek következményeként anynyira hozzászokott a morfiomhoz, hogy ismételt gyógykezelés ellenére sem tudott élvezetéről lemondani.

Legutóbb Kemnitz müncheni orvosnő szanatóriumában volt ápolás alatt Ludendorffné, de ez a kezelés sem eredményezett gyógyulást. Egy másik verzió szerint Ludendorff viszonyt folytatott avval az orvosnővel, akinek szanatóriumában felesége ápolás alatt állott és Ludendorffné emiatt indította meg a válópert.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a
lap fejen olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők,
vagy pedig bármelyik hirdetési irodavagy bizományságnál
útfőn is feladhatók.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla
A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Buka-
restben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30
garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában
2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Francia-
országban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Péntek, június 18.

Kat.: Marcellán. — Prot.: Arnold
— Görög: Leonc. vi. — Izr.: 5986
Thamusz 6. — A nap: 4.32—20.02
— A hold: elsőnegyed 19.54 órakor

— Adórás: Vátozókönyv, szeles, hűvös idő, eső csökkenésével
később száraz idő valószínű.

Mozik műsora:

Szerda **Modern: Natasa.**
Péntek **polló: A Montmartrei farkasok.**

A BRASSÓI LAPOK
pályaválasztási tanácsadója

Az iskolai végén sok magyar szülőnek
okoz súlyos gondokat, hogy mit csináljon
gyermekével. Ha már a gyermek elvégezte
iskoláját, hova adja, ha nem végezte, minék
taníttassa tovább, milyen sors vár szegény
magyar fiukra az új hazában?

Az iskola intézménye nagy változásokon
ment át s valahogy elszakadtak a ré-
giek és még nem alakultak ki az új kap-
csolatok az élet és az iskolák között. Régen
minden iskola vezetett valahova s ha a
szülő beadta a gyermekét a középiskola
első osztályába, már talán ezzel magával
el is döntötte, hogy milyen pálya fogadja
majd be a fiút, ha iskoláit elvégzi, ha tu-
dása megnő s testben és lélekben megerő-
södik. Ma nem így van. Most a régi iskolák
sem azok többé, amik voltak, mert az új
nemzedék, amely most kerül a földre, egy-
általában nem azért s nem azért boldogul,
hogy iskolákat végzett s hogy tudása van.
A szülők így elvesztették tájékozódókép-
ségüket, elveszték a tradíciók, a szokások,
amelyek régebben gyakran fel is mentették
a szülőt a szülői felelősség alól a pálya-
választás kérdésében. Az iskolák rendszerét
sem ismertük eddig. A főiskolák majdnem
mind a regátban vannak, velük szemben
a nyelv s még sok más szempont tartó-
zkodásra kényszerít szülőt és gyermeket.
Bizonytalanság van mindenütt, — pedig en-
nek nem szabad tovább tartania, mert nem
zedékek fizethetnek rá arra, hogy a szülők,
a tanácsadásra hivatottak nem találják meg
elég hamar a helyes irányt.

A Brassói Lapok, mely mindig azt
keresi, hogy mi a magyar nép igazi érdeke
s mire van annak legnagyobb szüksége,
ebben is segítségére siet a szülőknek, és
az ifjúságnak. Bejelentjük, hogy

**legközelebbi vasárnapi számunk-
ban bőséges, részletes útmutatás-
sal szolgálunk arra, hogy milyen
iskolák és milyen életpályák azok,
amelyek Nagyromániában rendelkezésére állanak a magyar ifju-
ságnak.**

Útmutatót adunk az életpályáról is, a ki-
látásokról, arról, hogy mit lehet és mit
szabad tervezni. Arról, hogy nem kell a
magyar ifjunak idegenbe vágyania: itt hon
van itt, itt van múltja szüleinél, fájában
és itt van jövője a maga sorsában és iva-
dékában.

A Brassói Lapok vasárnapi száma en-
nek a kérdésnek van szentelve és ezt a szá-
mot minden magyar szülőnek feltétlenül is
mernie kell, ha jól akar dönteni gyerme-
keinek jövőjére nézve. — Szeret-
teli készítjük ezt a számot a ma-
gyar közönségünknek és kérjük,
gondoljanak a szülők arra, hogy
nemesek egy-egy gyermekéről hanem az
egész magyarságról van szó akkor, amikor
a pályaválasztás fontos kérdése sorra kerül.

Egy romániai petroleumvállalat bonyodalmas
eladása

A csehszlovák vevő, a francia eladó és az osztrák közvetítő vitás jutaléka

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi szer-
kesztőségétől.) Pistol Leo dr. bécsi ke-
reskedő pert indított egy bonyodalmas
jutalékügyben, amelynek érdekes elő-
menyei a következők:

Pistol 1923 augusztusában arról érte-
sült, hogy Odon de Lubersae gróf pá-
risi bankár el akarja adni egy hatalmas
romániai petroleum vállalat részvényma-
joritását. Pistol, aki szakember a petro-
leum iparban a Lubersae-bankhoz for-
dult, ahol megtudta, hogy az eladni szán-
dékolt romániai petroleumvállalat a Da-
nube Oil Trading Company és ennek a
vállalatnak több ezer holdra terjedő
nafta-koncessziója van a román kormány-
tól, azonkívül telke Brailában, több for-
rása és szeszfinomítója. Pistol dr. több
héten át tanulmányozta Párisban az ex-
pozét és személyesen tárgyalt Lubersae
gróffal. Azután visszautazott Bécsbe és
alkalmas vevő után nézett.

A vevőt sikerült végre megtalálni
Taussig Gusztáv prágai nagyiparos sze-
mélyében, a Kárpátia fő részvényesében
és igazgatósági tagjában, aki hajlandónak
mutatkozott a romániai vállalatot átvenni.

Taussig 1924 márciusában Prágából Ro-
mániába utazott, hogy megtekintse a
vállalat értékeit. Hosszas tárgyalások után
Taussig Gusztáv 125.000 font sterlingért
megvásárolta a részvényiöbbséget Lu-
bersae gróftól. A vásárlási szerződés meg-
kötése előtt Pistol dr. 2500 font jutalékot
kötött ki magának. Eddig rendbe ment
volna a dolog, mikor azonban Taussig át
akarja venni a vállalatot, nagy meglepé-
sek érték. A vásár megtörténte után
sietve összehívott rendkívüli közgyűlést
megválasztották ugyan Taussigot a rész-
vénytársaság vezérigazgatójává, azonban
ugyanekkor kiderült, hogy időközben a
volt vezérigazgató saját nevére iratta a
részvénytársaság koncesszióit, így tehát
Taussig értéktelen, vagyonnélküli vállalatot
vásárolt.

A koncesszió átírás azonban jogtalan
volt, Taussig a régi vezérigazgató ellen
pert indított és ezt megnyerve, a román-
iai vállalatot reorganizálta és felirágoz-
tatta. Így minden rendbe jött, Pistol dr.
a bécsi közvetítő azonban nem kapta
meg jutalékát, miért is mostan pert indi-
tott a bécsi kereskedelmi törvényszéken.

S hisszük, hogy ennek a számnak elke-
szítésével, amelyben annyi odaadó munkát
fognak látni olvasóink, a magunk sze-
rény erejével ismét szolgálatot tehetünk a
magyarság szent ügyének.

— A Magyar Párt elnöki tanácsulése.

Kolozsvári tudósítónk jelentése szerint a
Magyar Párt elnöki tanácsulése ma dél-
előtti tíz órakor kezdődött meg gróf Beth-
len György elnökletével. Az ülésen meg-
jelentek: Jakabffy Elemér, Sándor Jó-
zsef, dr. Ferenczy Géza, dr. Cabányi Im-
re, dr. Roth Hugó, dr. Pál Árpád; dr.
Thury Kálmán, dr. Várady Aurél, dr.
Deák Gyula és dr. Tornya Gyula. Feljött
több telepes is, akik délután fogják elő-
adni panaszaikat a tanácsulésen. Az el-
nöki tanács ülés lapzártakor még tart.

— **Negyven éves tanári jubileum.** Szé-
kelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A hála
gyönyörű viszonzás, ha önként fakad a szív-
ből, de kikényszerítve elveszt minden me-
legét s fanyar gyümölcsként hull annak
előbe, aki nagyon is számít rá. Embery
Árpád, székeludvarhelyi róm. kath. főgimn.
tanár és címzetes igazgató azonban tanári
munkálkodásának negyven éves évforduló-
ján a szívéből önként fakadt hála és szeret-
tel melegezt övezte a június 13-án tartott
jubileumi ünnepségen, melyen tanártársai,
az ifjúság, a volt tanítványok, a város és
megye közönsége, Majláth püspök elisme-
rő levele, Haller János gróf volt udvari hely-
megyei főispán és számtalan sürgönyileg
tozlamcsolt üdvözlés, továbbá a helyi ref.
kollegium köszöntése az elfogódottságig az
öröm záporokonyyéig meghatotta az ősz ju-
biláns, akinek nevére 5000 lejes alapítványt
tettek vendékkjái szegény székelv tanulók
jutalmazására és számtalan virágcsokorral
és sok kedves ajándékkal illemtették el őt.
A jubileum hivatalos része délelőtti a záró-
ünnepély keretében folyt le. Ezt este négy
száz terítékes bankett követte, melyen
a számtalan meghívott vendég mellett
mind Embery Árpádot ünnepelték a
légi a magyar felekezeti iskola
ünnepelték, aki a magyar felekezeti iskola
és kultúra szolgálatában 40 évi fáradozás
közvetlen munkásságát fejtett ki és most
is fiatalos tetterővel neveli a székelv ifju-
ságot.

— **Magyar pártalakulás Galacon.** A
bukaresti pártalakuláson mekibuzdulva
Galac magyarsága körében is mozgalom
indult meg, hogy megalakuljon az Or-
szágos Magyar Pártnak ottani tagozata.
Huszezer magyar él Galacon, akiknek ve-
zetői vasárnap, a hó 13-án délelőtti fél
10 órakor összegyűltek a református pa-
rókian és megbeszélték a pártalakítás mó-
dozatait. A középosztállyal a munkásság
is együttérez itt és azzal karöltve akar
dolgozni azzal a felszóval, hogy mincs

közöttünk se ur, se szolga, mert mindany-
nyian egyek vagyunk a Jézus Krisztus-
ban. A megbeszélést a pártalakítás kez-
deményezői, Kis Lajos ref. lelkész és
Nemesik Zoltán gondnok vezették. A
megjelentek örömmel tették magukévá a
mozgalmat és elhatározták, hogy kiküldöl
teket kérnek a központtól az alakuló gyű-
lés vezetésére és a szervezkedés irányi-
tására. A néppárt helyi vezetősége tel-
jes jóindulattal biztositotta a magyarsá-
got és elnöke megígérte, hogy személy-
esen is megjelennek az alakuló gyűlésen.

— **Törzstiszt tereptanulmányozás**
Felsőbányán. Nagybányáról jelenti: A
napokban néhány nap tartózkodásra
körülbelül hatvan ezredes és tábornok
gyűlt egybe Felsőbányán, ahol tereptan-
ulmányokat végeztek. A gyakorlaton
részt vesz Mardarescu tábornok, volt had-
ügyminiszter is.

— **Nyomában vannak a Gál-féle üzlet**
tolvajainak. A Brassói Lapok tegnap esti szá-
mában részletesen beszámoltunk arról a vá-
merő tolvajlásról, amelyet eddig ismeretlen
tettesek követtek el Gál Béla kapu-uccu
Gecsemegeüzletében. Amint az eddigi rendőri
nyomozás megállapította, az ellopott kész-
pénztárban harmincezer lej volt iratokkal és
váltókkal. A tolvajok az átlomlásról — amint
a nyomozás megállapította — a Csigahegy
menekültek, miután itt azonban nem érezték
biztonságban magukat, újból visszajöttek a
városba, ahol a készpénztár tartalmát — ter-
mészetesen a pénz kivételével — eldobták.
Az iratokat az Elágazás mellett találták meg,
s azt egy tizenkét éves fiúcska a tegnap dé-
után folyamán visszavitte Gál Bélának. Az
iratok között mintegy százezer lej értékű
fedezeti váltó, takarékkönyvek, szerződések
és egyéb okiratok voltak, köztük — ez a leg-
érdekesebb — egy levél is, amelyet a Jopis
napján kapott Gál Béla. Ebben a levélben
Gál Bélának egy hosszafutasi üzletfele három
százhatvan lejt küldött, hogy azt egy ha-
madik ügyfélnek továbbítsa. Gál Béla a le-
vél felbontatásánál tette a készpénztárba.
A visszatartott iratok között ott volt a levél,
most már felbontva, a pénz hiányzott, a le-
vél érintetlenül a borítékban feküdt. Meg-
pítozta a rendőrség, hogy a tettesek Hossz-
falu felé menekültek el. A nyomozást Ste-
nescu subkomiszár vezeti, s remény van a-
ra, hogy a tettesek hamarosan kézrekerülnek.

— **Automobilgázolás.** Kedden dé-
után fél négykor Pilmann Rezső lópis-
lakos autómobilja a Fekete-utca és a Cse-
na utca sarkán elütötte Schultz János
elektrómérnököt, aki kerékpárján éppen
akkor fordult be a Fekete utcába.
Schultz könnyű sérülésekkel szabadult.
A rendőrség megindította a kihágás
járását.

»MODERN«

MOZGO

Szerda, csütörtök, péntek:

„Natasa”

(A császár nevében)

című hatalmas filmremek lesz vetítve.

Putty de Lia a legpazarabb és a legpompásabb szerepét játssza ebben a fényes kiállítású, gyönyörű tartalmu filmben.

Szombattól:

„Az éjjeli lepke tragédiája”

Nagy kalandor film lesz vetítve.

»APOLLO«

MOZGO

Szerda, csütörtök, péntek:
DORIAN film.

„A montmartrei farkasok”

Nagy film dráma lesz vetítve. Páris a gyönyörök városa veszve van. A németek ostromolják és minden pillanatban várják elestét. A párisi apacsok ezrei bujkálnak a katonai szolgálat alól pincékben és csatornáknak élve. Toinet az apacsok szeretője és cinkosa össze gyűjti őket és fegyver alá szöli. Megalakul A Montmartrei farkasok legvitézebb csapata és győzelemre viszik a Toinet által adott lobogót.

Toinett az apacsok cinkosát GLORIA SWANSON játssza.

Jön a

Tizparancsolat

Két rész együtt. Ötven tagu kórus, kibővített zenekar. Rendes helyárrakkal.

— Szántó György: Bábajtornya című magyar történelmi regénye néhány nap múlva, izléses kiállításban, lapom, simított papíron megjelenik. 304 oldal, 150 lej. Kiadja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

— Felakasztotta magát egy szotyori gazdálkodó. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnap este Ferencz Albert hatvankilenc szotyori gazdálkodó felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. A vizsgálat megállapította, hogy bűntény esete nem forog fenn, így a sepsiszentgyörgyi ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Az Országos Katolikus Leányklubok ez idén Tusnád fürdőn tartották meg május hó folyamán kurzusukat és nagy gyűlésüket, igen szép eredménnyel. A sikert nagyban elősegítette a tusnádfürdői háztulajdonosok és maga az ottani igazgatóság rendkívüli előzékenysége. A két hétig tartó kurzus több mint 100 résztvevőjének egészen díjtalanul bocsátottak szobákat és terméket rendelkezésre. A Leányklubok vezetősége nem mulaszthatja el, hogy ezen önzetlen tettért ez uton ne mondjon hálás köszönetet névszerint a következőknek: Dr. Grün János, Keller István, Gajzágó Lászlóné, Temesváry Emma, Künnle Tivadar, Craisvan örnagy, Bors Anna, özv. Albertiny Gézné, Rebonyi, S. b. és a Kalmár pensio tulajdonosoknak, valamint Rákossy István igazgatónak, aki oly hathatósan támogatta a rendezőseget minden munkájában.

— Tükirghojiban tengeri bázist építenek. Bukarestből telefonálják: A tengerészeti főfelügyelőség tengerészeti tiszteket küldött ki a Fekete-tenger partjaira a Tekirghojiban építendő tengeri bázis tervezett építkezésének tanulmányozására. A bázis építése angol iniciatívára történik, Oroszország fekete-tengeri terjeszkedésének a megakadályozására.

— Nyakonsipett réztolvajok. A honteru szi fémárugyárnál már hosszabb idő óta észrevették, hogy valaki a gyár rézkészletét dézsálja. Jelentést tettek a rendőrségnek, ahol Serban Virgil komisszár rövid nyomozás után megállapította, hogy a tolvajok Farkas Mihály és Farkas Benjamin, a gyár munkásai voltak, akik a mintegy negyven ezer lej értékű lopott rézt a Deutsch-féle fémárugyárnak adták el. A két bűnöst büntető bíróság elé állították, amely már ítélezett is felettük. Farkast hat, Szolot pedig két hónapi elzárásra ítélte.

(*) Találattott május 27-én a brassói álomáson egy átalvató, melyben különböző ruhák voltak. Igazolt tulajdonosa a rendőrség 4. számú szobájában jelentkezzék.

Egyetlen háztartás

sem nélkülözheti Krbekné

A házikukrászat kézikönyve

című elsőrangú kézikönyvet. Több száz receptje világos és pontos utasítást ad a turócsuszától, káposztás-kockától — a boszorkánykrém, ananász-parfai és töltött datolyáig minden házilag előállítható sütemény elkészítésére vonatkozólag. Ötödik javított kiadás. Most jelent meg.

Tartós félvászon kötésben, ára 40— lej.

Kapható mindenütt. — Postai megrendeléseket azonnal elintézi a kiadó: Brassói Lapok Könyvosztálya.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerda: Sulamith. Lengyel Irén fellépésével B-bérlet. Rendes helyárrakkal.

Péntek: Hármacskán. Nagy, operett. A-bérlet.

A színházi irodai híre:

Sulamith — Lengyel Irén. Teljesen érthető az az érdeklődés, mely a Sulamith ma esti reprize iránt megnyilvánul. A Sulamith az az operett, sőt mondhatnók opera, amely mindig vonzza a közönséget, mert zenéje örökbecsű és szívesen meghallgatják bármikor. Unnapi szint az előadásnak Lengyel Irén fellépése, de kiváló jószerepeket játszanak Felhő Ervin, Gálffy Nusi, Ross Jenő, Csóka József, Orvössy Géza és Hevessy Miklós is.

— Hármacskán. Péntek este ismét operett bemutató lesz a brassói színházban. Az idei szezon egyik legsikerültebb darabját, a Hármacskán című nagy táncos operettet hozza a színház. Elsőrendű zene, rengeteg tánc, kitűnő szöveg jellemzi az új operettet, melynek főszerepeit Halmos Mici, Gálffy Nusi, Felhő Ervin, Orvössy Géza, Csóka József, Hevessy Miklós és Szabó Gyula játsszák.

IRODALOM, MŰVÉSZET

Korunk

Dienes László folyóirata

Kolozsvárt immár ötödik száma jelent meg egy olyan folyóiratnak, amely nemcsak az erdélyi irodalmi viszonyok között, hanem mindenütt számot tenne és általános érdeklődésre tarthatna igényt. A folyóirat címe »Korunk« és Dienes László szerkeszti. Havonta jelenik meg 80 oldalas terjedelemben; értékezősek, szépirodalom, Kulturkrónika és Szemle rovatok vannak benne. Programja világnézeti program. Egyformán helyet talál benne minden, aminek szerepe és jelentősége lehet abban, hogy a modern ember világszemléletét alakítsa és amiből a modern kor cselekvő-programjának is ki kell alakulnia. Társadalomtudományi kérdések, művészeti és filozófiai, valamint vallási elgondolások a tiszta irodalommal váltakoznak az eddigi négy szám anyagában, a szerkesztőnek elfoglaltságtól ment szemléletéről és értékes ítéleteiről téve bizonyosságot. A bevezetőben még az a veszedelem fenyegett, hogy nagyon is tárgyilagosan, — egy félreértett tárgyilagossággal, — minden egyformán helyet kap majd a folyóiratban ami egyáltalában nyomdafestéket akar látni, s ami végeredményben nem a program kialakulását szolgálta volna, hanem annak az ellenkezőjét, a cél elvesztett, önmagáért való kutatást. Ehelyett azonban a folyóirat minden egyes újabb számában mind egységesebb világlátásról tesz bizonyosságot. A folyóirat belső értékei legjobban kidomborodnak abban, hogy eddig minden egyes száma jobb volt, mint az előző s ez meggyőző bennünket arról, hogy a szerkesztő tudatos kézzel és gondos kritikával még magasabbra fogja emelni szemléletét, mint ahogy azt a különben már kifogástalan negyedik számban láthatjuk. Természetes hogy az a világlátás, amely a szerkesztésben megnyilvánul, teljesen modern és az emberi társadalom átalakítását a meglevőnek éles kritikájával szolgálja. Azonban nekünk, akik konzervatívok vagyunk, nem szabad semmiféle kritika elől elzárkóznunk, s nem szabad azt hinnünk hogy az, ami a meglevőben jó, csak általánosan marad meg, hogy a kritikát elfojtjuk. Másfelől pedig Dienes László ebben a tekintetben sem elfoglalt, mert nemcsak a gáncsot, hanem a dícséretet is közli, s ha volt bátorsága ahhoz, hogy például Berdjajevnek, a nagynevű orosz filozófusnak egyik tanulmányát közölje, a melyben a szerző azt az alapvető tételt bizonyítja, hogy a kereszténység minden kultúrának egyetlen alapja és lehetősége, akkor minden szempontból el kell fogadnunk, hogy értékes és építő munka az, amit Dienes László ebben a folyóiratban megkezdett.

Örömmel állapítjuk meg, hogy Dienesnek fokozatosan sikerül legyőznie mindazokat a nehézségeket, amelyek abból származnak, hogy Kolozsvárt dolgozik és a magyar írógárdának értékes tagjait sikerült maga köré gyűjtenie. Olyan neveket látunk ebben a szemlében amelyek még nem ismertek általánosan, de bizonyára azokká lesznek, mert értéket jelentenek. Így Sinkó Ervin tanulmánya Dosztojevszkijjal kapcsolatban a lét és a létszat kérdéséről, egy alapvető kérdést melyen járó gondolkodással elemez, tárgyal. Bálint László az industrializmus

— A tűzoltók közgyűlése. A brassói önkéntes tűzoltóegyesület e hó 19-én szombaton este 8 órakor az Iparegyesület termében közgyűlést tart, melyen az alapszabályok értelmében a pártolótagok is résztvehetnek. A közgyűlés programja: évi jelentés, pénztárosi jelentés, jelentés a felszerelésről, beadványok tárgyalása, a beadott felebbezések elintézése, jelentés újabb tagozatok felállításáról és a derestyei kibővítéséről, választások, szabad indítványok.

(*) Elveszett. Egy kis fekete nő látszó két hét előtt a Vigadó balkonján. Kérem a becsületes megtalálót, hogy kellő jutalom ellenében a lap kiadójában leadni szíveskedjék.

válságának okait kutatja s ha fejtegetéseivel nem értünk is egyet s ha felfogásában fundamentális tévedéseket látunk is, okfejtésének világossága és felfogásának eredetisége igazi értéket jelent; Neufeld Béla a tudatalatti problémájának fiziológiai alapjait és igazolását ismerteti. Braun Sándor egyik régebbi számba értékes tanulmányt írt az új orosz regényről és sokan vannak még akiket nem sorolhatunk fel egyenként. A Kulturkrónika és a Szemle rovat pedig minden számban egyformán gazdag, még pedig nemcsak témákban, hanem szempontokban is.

A most megjelent ötödik szám, amelyet még nem is olvashattunk el, ismét irodalmi eseményszámba menő címeket és tárgyakat mutat. Az új szám tartalma a következő:

Szántó Hugó: a győzedelmes metafizika, Pfeifer Zsigmond: Freud és a pszichoanalízis, Keresztury Sándor: Szlovákia a háború után, Planck Max: A fizika forradalma, Radóné Kempner Magda: Integrálányek. A Kulturkrónika rovatban a gépművészetről, Ghandiról és Európához való viszonyáról, s a nemek relativitásáról, a Szemle rovatban Szlovenszko irodalmának egy érdekes kérdéséről, Meier Graefének Dosztojevszkijről írt könyvéről, egy német szerzőnek szenzációs biológiai művéről, a magas bérek titkáról, Snowden cikke alapján és a francia és olasz szimbolizmusról írnak különböző értékes szerzők és munkatársak.

A Korunk az erdélyi magyar alkotórőnek pompás megnyilvánulása és a Korunk olyan jelentős szerepre van hivatva a magyar kultúrában, amelyet csak ritka folyóirat tölthet be. (mml.)

A legfelsőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett

„BREAZU“-I KESERŰVIZ

„Nem izgatja a beleket,
nem érinti a vastag-belet,
ugy, hogy nem idéz elő
székrekedést.

A legkitünőbb szer, mivel megvan az a kitünő tulajdonsága, hogy csak a legcsekélyebb mértékben tartalmaz nátriumchloridot. Nem veszi tulságosan igénybe és nem fárasztja a vesét.

Gyorshatásu, biztos, nem
undorító ízű.

(Kivonat a Hidrológiai és Climatológiai Egyesület orvosi ajánlatából M. 2 B. alatt, 1925. október havában.)

Különösen ajánlható

a székrekedésben (és a tritismben) szenvedők részére.

Reggelente, éhgyomorra 2-3 kanállal elegendő, de legfeljebb egy boros pohárnyi. Három-négy hét teljes gyógyulást eredményez. (Teljesen helyettesíti a karlsbadi vizet.) Használandó a prospektus vagy orvosi utasítás szerint. 50-60%-kal olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél.

Egy üveg ára 30 lej.

Kapható minden drogueriában, gyógyszerárban és fűszerüzletben.

Brassói képviselő:

E. O. & L. THEIL.

2253

KÖZGAZDASÁG

A lej értékállandósítására irányuló törekvés a gyakorlati megvalósításig jutott

Ha a lej szilárdságát biztosítani lehet, akkor van alap újabb bankjegykibocsátásra, devizafedezettel

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Közöltük lapunk tegnapi számában, hogy a pénzügyminiszter a Nemzeti Bank helyiségebe értekezletet hívott össze, amelyen a pénzügyi, ipari, kereskedelmi világ vezetői vettek részt s amelyen a lej stabilizálására gyakorlati megoldások is merültek fel. Így megértük, hogy a lej értékének állandósítása elméleti térről a megvalósítás terére jutott.

Az ajánlott megoldási módok közül ez alkalommal Románia egyik legnagyobb bank emberének, Jean Chrissoveloninak javaslatát val foglalkozunk, mert abban új megoldási mód került felszínre.

Szerinte a legégetőbb probléma, amely egész gazdasági életünk megújulására döntő jelentőségű s amely az egész gazdasági helyzetet uralja, az, hogy azonnali le kell nyolítani a várható gazdag termést, a múlt évből megmaradt gabonamennyiségeket, petroleumot és állatállományt. A rendelkezésre álló és kivitelezhető mennyiségeket felbecsülték. Eszerint az exportálható gabona mennyiség emelkedése a folyó évben a múlt évivel szemben hat milliárd lej értéket képvisel. A petroleumtermelés állandó növekedésben van; itt a termelési többlet az 1925. évi termeléssel szemben körülbelül három milliárd lej értékű. A múlt évből maradt termékek értékét hét milliárd lejre becsülték. Ime — ezek az értékek állanak az aktívák oldalán, összesen 16 milliárd lejre emelkednek a múlt évi kereskedelmi és külföldi kifizetések passzívumával szemben, amely hat milliárd lejt tett.

Hogy azonban az aktívum és passzívum között ezt a szerencsés arányt, mely a gazdasági mérlegbe tíz milliárdnyi tartalékok hozna, valóra tephessen váltani, szükséges, hogy a termést s a rendelkezésre álló mennyiségeket el lehessen adni, illetőleg ki lehessen vinni. E célból a vasutaknak a végsőkig fokozott teljesítőképességén kívül két feltételt kell valóra válni. Az egyik a pénz stabilizálása, a másik egységes és állandó pénzügyi terv, illetőleg program kidolgozása. Változó értékű lejjele, mely aratás előtt emelkedni szokott, lehetetlenség az export lebonyolítása. Itt nem elméleti, hanem gazdasági törvények és jelenségek jelentkeznek, melyeket számba kell venni. Milyet a devizák bizonyos pont fölé emelkednek, a gabona, petroleum nem exportálható többé. A lej emelkedése mint önműködő fék dolgozik. Ahhoz, hogy az export szabad maradjon, a lejnek állandó értékűnek kell maradnia.

A második feltétel hasonlóan döntő jelle: pénzügyi terv nélkül, illetőleg elégséges lejtartalék nélkül a gabona csak részben adható el, ami semmi esetre sem mondható kielégítőnek.

Az ajánlott mód egy csapásra megoldaná a lej értékemelkedését s a pénzügyi problémát is: A Nemzeti Bank vásároljon devizákat lejjért a külföldi piacon, szoros árfolyamon, amelyet az exportlehetőség szerint kell megállapítani. Valószínű, hogy ez az árfolyam az ezer lejes fontsterling alapon fog kialakulni. E devizákat a bank teljes fedezetű használatná fel új lejmennyiségek kibocsátására.

Ily módon a Nemzeti Bank nem végez új inflációt, azon a maximális határon felül melyet eddig megállapítottak, úgy, hogy a legmagasabb határ ugyanaz marad s a lej kibocsátás mérlege változatlanul maradhat. A devizavásárlások műveletei külön számban szerepelnek.

Ez a művelet teljesen azonos volna a Nemzeti Banknak azzal a szerepével, hogy bankjegyeket bocsásson ki teljes aranyfedezettel. E fedezettel bíró jegykibocsátást egyellen egy körülmény korlátozná, megszabott árfolyamon való devizaajánlat.

A külön számlán összegyűlt devizák az év végén a gazdasági élet gyarapodását mutatnák. Ha a műveletet jól hajlják végre, s az egész új termést, valamint a régi készleteket is kilehet vinni, a külön számla aktívá oldalán tekintélyes felesleget kell majd találni.

Mi lehet ezekkel a deviza-tartalékokkal tenni? Az ajánlott megoldási mód is nem akar e tekintetben a jövőre végleges rendszert meg szabni. Egy év múlva az értékállandósításnak valamint az értékelésre törekvő irányzatnak a hívei újból előtérbe kezhetnek még a vitát. De akkor már mindkét irányzat is meglesz programja megvalósításához, egy végtelenül becses új tényező: a devizatartalék.

Annak az irányzatnak, amely a lej értékét állandósítani akarja, e devizatartalék mellett meglesz a módja arra, hogy megakadályozza a lej hullámlását. Az értékemelő irányzat azzal, hogy a gyűjtött devizákkal lejt vásárolnak s a vásárolt lejt megsemmisítik, felemelhető a lej értékét a bankjegybevonás legklasszikusabb módszere szerint.

Ily módon a jelenlegi rendszereket helyettesíteni lehet s mással lehet pótolni a pénzügyi szerződést s az árak lezseritását, melyek megnehezítik a termelést, kisebbítik a kivitelre, rendelkezésre álló mennyiségeket s mivel megzavarják az egész gazdasági életet, megsemmisítik a papírpénz értékállandóságának feltételeit.

Az ajánlott mód nem jelent káros hatású bankjegyszaporítást. A napi árfolyam mellett száz százalékos fedezetet nyer ez az új kibocsátás s nem kell felednünk, hogy a jelenleg forgalomban lévő bankjegyeknek aranyfedezettel alig van. Ugy, hogy a devizafedezettel kibocsátott bankjegyek bármely piácan megsemmisíthetők, mert a fedezeti szolgálat fidegen pénzekkel bármikor vissza lehet azokat vásárolni.

De az értékemelő irány híveire is, akik félnek a forgalomba bocsátott bankjegyek szaporításától, megvan az ajánlott módnak az a nagy előnye, hogy a visszaértékesítéssel párhuzamosan és fokozatosan visszavonhatók a forgalomból a bankjegyek. Ne feledjük azonban azt sem, hogy a mennyiségi elméletnek nincs olyan nagy értelme Romániában, mint más országokban, ahol a forgalomban lévő bankjegymennyiségek az arany tartalékhoz viszonyítva nagyobbak, mint a háború előtt. Romániában a forgalomban lévő bankjegymennyiségnek negyven milliárdon felülre kellene fennnie; ezzel szemben azonban mindössze alig valamivel mutatja felül a husz milliárdot. Részben ebben található meg a magyarázata a rombolóan magas kamatlábnak, amely bizonyára a legnagyobb baj, mely miatt az ország gazdasági élete szenved.

A MAI PÉNZPIAC

Szerda, június 16

A válgiacon: Nincs irányváltás.

A belső piácon: Újlet nélküli helyzet, hanyuló árfolyamokkal. Delfin: egy svájci frank 45.30 lej, egy dollár 232 lej, egy olasz lira 8.40 lej, egy német márka 53.80 lej, egy dinár 4.15 lej, egy angol font 1134 lej, egy francia frank 3.55 lej, egy cseh korona

Nyári bevásárlási utamból hazatérve, a legújabb és legszebb párisi és bécsi divatkeimeket hoztam.

Tekintse meg a kirakatunkat.

A SCHER TESTVÉREK

BRASSÓ KAPU-UTCA 5.

7318

6.93 lej, egy osztrák shilling 33 lej, egy lejért 306 magyar korona.

Zürich. Devizák. Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 123.22, száz francia frank 14.40, száz olasz lira 18.47, száz cseh korona 15.29 és fél, száz dinár 9.10 és fél, száz lej 2.25, tízezer magyar korona 0.7230, tízezer osztrák korona 0.7295.

(-) Felmentették a szőnyegek fényüzési adó értékhatárát. Bukaresti jelentés szerint a pénzügyminiszterium rendeletet adott ki, mely szerint a tíz százalékos fényüzési adóval megrovandó szőnyegek értékhatárát az eddigi 4500 lejről 10 ezer lejre emelte fel.

(-) Egyes külföldi borok után fényüzési adót kell fizetni. A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, mely szerint a vermouth, masztica, madeira, seres s a marsalla borok fényüzési cikkek s ezek után forgalombahozatalánál illetőleg importnál 15 százalékos fényüzési adót kell fizetni.

(-) Létrejött a megállapodás az olasz, szági román kölcsön ügyében. Bukaresti jelentés szerint Rómából távirat érkezett Manolescu pénzügyi államtitkártól, melyben jelenti, hogy a 200 millió líra olasz kölcsön feltételeit véglegesen megállapították. A kölcsön feltételeire. Averescu miniszterelnök jóváhagyását várják, amely után a kölcsönszerződést aláírják.

(-) Julius eisején életbelép a pengőszámítás a magyar vasúton. Budapesti jelentés szerint az államvasutak vezérigazgatósága közli hírével, hogy Julius eisején bevezetik a pengőszámítást. Az ismert átszámítási kulcs szerint egy pengő 12500 koronával egyenértékű.

(-) Leszállítják a huszonkét százalékos értéktáni illetéket s eltörlik a harminceszázalékos büntetőtarifát. Bukaresti jelentés szerint a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban a napokban az iparfelügyelők értekezletet tartottak, amelyen az ország ipari viszonyairól s annak szükségleteiről számoltak be. A tanácskozáskoról kiszivárgott hírek szerint a miniszternek az a szándéka, hogy a gyáripár kivételre kerülő cikkek után az érték szerinti 22 százalékos illetéket leszállítsa. Ezt a kedvezményt most esetlegesen eladhatják meg. A miniszter ezt az illetéket két százalékra akarja leszállítani. A leszállításnak az a célja, hogy átfutva a kivettelt fokozzák. A miniszter ezt a kedvezményt nyújtást körlevélben tudatta a gyárakkal, melyek nek a leszállítást külön beadványban és esetenként kell kérniük. A miniszter minden lehetőséget megtesz azért is, hogy a gyári termékek kivételénél fizetendő 30 százalékos büntető tarifát is eltöröljék.

(-) Ötvenszázalékos lesz a kényszerjegyzési kvóta Magyarországon. Budapesti jelentés szerint az elmúlt évek súlyos gazdasági válsága következtében a csődök száma mind jobban szaporodik. A kényszerjegyzési eljárás reformjáról folynak most tanácskozások, amelyek azt célozzák, hogy a hitelezők védelme hatékonyabb legyen. Törvényben kívánják kimondani, hogy a kereskedő már akkor jelentse be a csődöt, amikor nyilvánvaló, hogy vállalkozása nem aktív. El akarják tolni a rendelt, hogy a csődbe jutott vállalkozó legalább ötvenszázalékos kényszerjegyzési kvótát fizessen hitelezőinek az eddigi 40 százalékos helyett. Érdeklődők még azt is kívánják, hogy a kényszerjegyzési eljárás a legrövidebb időn belül legyen lefolytatandó és a csőd előtt harminc nappal vásárolt árukat teljes száz százalékos értékben kelljen megfizetni.

Szerkesztői üzenetek

Abrudi olvasó: Szántó György: Babel-torony című regénye néhány nap múlva meg jelenik, folyó hó 6-iki levelezőlapján azonban aláírása olvashatóan, s így nem jegyezhetjük elő. Közlje pontos címét könyvostáljával.

"FARMODONT"
FOGKRÉM

Ha jó olvasnivalót akar,
kérjen

díjtalan könyvárjegyzéket
Brassói Lapok könyvostáljától

Jó magyar könyvek, szépek és olcsók!

Csermely Gyula regényei:

Bakunin Professzor könyve (II. kiadás)	120 L.
A mantovai jósát (II. kiadás)	45 "
Ami két miatyánk között van (Két kötet egyben)	150 "
Napkeleti ka'idoszokp Ujdonság.	90 "

Kelemenné Zathureczky Beria regényei

Asszony átká — az asszony (II. kiadás)	80 L.
Simonyi obesterné (II. kiadás)	80 "
Az Emergencylő Ujdonság	80 "

Hamvai Sándor: A szent házugság Regény.	60 L.
Szederkényi Anna: A lázadó szív. Regény	70 "
Kaczér I.: Jancsi. (Egy csecsemő élményei)	30 "

**A tíz nagyszerű könyvet együtt
805 lej helyett
650 lejért
szállítjuk, csak rövid ideig!**

A szállítás fenti összeg és 20 lej portóköltség előzetes beutódése ellenében történik.

**Rövid ideig taktó kitűnő alkalom!
Használja ki és rendelje meg azonnal
fenti könyvcsoporthat!**

Egyenként is szállítja rendes bolti áron a

Brassói Lapok
Könyvostálya.

Személyautó

Waff védjegye, 24/30 HP, 4 ülés, kifogástalan állapotban, jutányosan eladó.
Megtekinthető Brassó, Bolonya, Malom-u. 12

7593

A Kut-utca 41. szám alatti
ház
szabad kézből eladó.

Közelebbi felvilágosítást ad: Dr. Fabritius Hermann
ügyvédi irodája Brassó, Lópiac 4. szám. TELEFON: 646.

Hűtőtelepek és jégkészítőgépek

részére folyékony, szavatolt, vízmentes ammoniakot ab helybeli raktár szállít:

Rudolf Habermann

Erstes Brautechnisches Spezialhaus Grossrumäniens

SIBIU — NAGYSZEBEN.

7578

Minden iparos és szakmunkás

számára nélkülözhetetlenek a

jó szakkönyvek.

Kísérje figyelemmel hirdetésünket, vagy kérje azonnal díjtalan arjegyzékeinket.

Brassói Lapok Könyvostálya

Brassó, Kapu-utca 64.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola

(12)

— Az öreg Vakkondok Nácit szokta hazaküldeni a hírrel, ha sörözni megy. Ementem ma helyette én s adtam Nácinak még egy garast ahhoz, amit az öregtől szokott kapni. Békának igza volt. A kislány nagyon csinos. Az orroca kija tömpe ugyan, de a szája meg a szeme szép. Most pedig mutatassatok a listát. Kik vannak még hátra?

— Gedeonéknál az öt lány...

— Itt kösd meg az ezredet. A hétfejű sárkány barlangjába bejuthatsz, de Gedeonékhöz soha.

A lányok odabent égő arccal figyeltek. De hiába.

Az ut elágyarodott s nem hallottak többet egy szót sem. A hangok elhallgattak. elveszték, elhaltak. Csönd lett. Lenesi. Cili meg Elvira egymásra néztek.

— Jaj Istenem! — suttogta Cili. — Félek.

— Csak te hallgass! — ripakodott Elvira reá. — Mi nem tudunk semmiről. Mi nem tehetünk semmiről. Ha egy szót is elárulsz, megtépázlak. Erled?

— Megtépázunk, — visszhangozta Lenesi is, a legszökebb?

Cili Mártához fordult. De Márta nem hallotta, mit beszéltek. Amint abbahagyták a himzést, egy ócska számarűles könyvet húzott elő valahonnan. Mikor most szóltak, hozzá, úgy riadt fel, mintha álomból ébrednének. Rájuk bémult a nagy fekete szemével.

— Bánom is én, — akármi lesz, — mondta mély hangon, halkán.

Nemsokára látták a fák közül, amint az apjuk elindul hazuról, esernyőjével a hóna alatt, magastetejű kalapjával a fején. Mostohájuk lekéfélt a tornácra a kabátját, aztán előszönt tőle: lábujjhegyre állt és arconcsókolta az urát, mint máskor. Az öreg Gedeon sem meg nem hajolt, sem az arca nem mozdult, sem a szeme nem rebent. Az asszony arckifejezése sem változott meg ettől a csóktól. Szomorúság, reménytelenség és valami különös sóvárgás ült rajta akkor is. Aztán vissza tette az asszony a ruhakapát a fiókba, és a fiát hívta. Tíz éves fia volt már, az ifju Gedeon. Különös gyermek. Mindig az apjával járt, vagy egészen egyedül. Az apja szobájában aludt s őt utánozta mindenben. Összeráncolt homlokka beszélt, lenézte és megvetette az asszonyokat és régen, nagyon régen nem ült már az anyja ölébe és nem csókolta meg őt.

Jött fel a kertből lassan, az apja lépéseivel. Ruháján, harispyáján sehol egy ránc, Cipőjén ragyogó plakkapli. A haja gondosan lesimítva.

— Fia, fiam! — jött eléje az asszony, hogy megölelje. De az ifju Gedeon elhárította magától a karjait s szólt:

— Jó, jó. Sok a számtanleckém napra. Hagyjatok békén.

S a szobájába ment, ahol senkinek sem volt szabad zavarni őt.

Az asszonynak lehányatottak a karjai. Nem volt már, kit öleljen... Utána nézett a fiának... Mikor becsapódott az ajtó, megremegett az egész ház és megremegett az asszony is.

Egy darabig ott állt még tétován és révetegen, mint valami idegen, helyre került gyámoltalan gyermek. Pedig tizenegy esztendeje élt itt már. Rettenetesen nagy időnek érezte ezt a tizenegy esztendőt. — és tizenhét éves korában kezdte szolgálni Gedeon urat engedelmesen és halgatagon.

Most sem nyitotta ki szorosra zárt keskeny ajkait. Csak bohóságokat, asszonyi siránkozásokat mondhatott volna ugys. És kinek mondja el vajjon, mikor önmaga előtt sem mert panaszkodni soha?

Lehajtott fejjel megfordult s lassan indult a kertbe. Végigsöpörte hosszú ruhájával a hulló őszi leveleket az úton, a ribizli bokrok között s leült a mostohaleányai mellé a gyeppadra halgatagon.

— Elmondjam neki? — lökte Cili könyökön Elvirát. De Elvira már nem felelt. Mind felnéztek valami neszre, ami felülről hallatszott s ijedten, egymás kezét fogva meredtek az idegen fiúra, aki fellépet a köfél tetején, óvatosan tett rajta néhány lépést, aztán, hogy egy nagy szivfához ért, leereszkedett rajta és sietve közelébe hozták a fűben.

(Folytatjuk.)

nyomdai: Brassói Lapok, nyomdai

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára 4 lei. — Vastagabb betűvel 8 lei. — Allást keresőknek 25% engedmény. — Legkisebb apróhirdetés ára 40 lei. — Hirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizományosunknál is adhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadói hivatalunkhoz. Csak válaszbélyeggel felel meg az érdeklődőkre válaszolunk.

Cimexol
honbiztosan kiírt minden
poloskát
családostól. Egy
üveg ára 26 lei.
Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriá-
ban. Főlerakat: KRAFFT
& HERBERTH, Brassó.

Félstabil lokomobil
kerekekre szerelve, Mar-
schal gyártmányu, 40/45
HP. kifejtésű, 6 légkörös
teljesen ujonnan, gyárban
javítva olcsón eladó. Meg-
tekinthető: Báthory László
Maretti (Lázár Vilmos u.)
3. Ugyanott egy használt
21. sz. Ganz hengerszék
kapható. 7571

**Brassó legforgal-
masabb helyén,** berendezett
pékség más vállalkozás
miatt azonnal eladó, vagy
önálló vezetéshez értő,
tőkével rendelkező szak-
ember betársulhat. Érdek-
lődni: Reform sütőde,
Hosszu-utca 21. 7566

**Felvételek mint el-
árutónak** egy jó házból
való művelt, a három
nyelvet bíró kisasszony
a Flagner cukrászdába,
Kapu-u. 25. 7564

Eladó egy magán ház.
Ertekezni: Cenkalja 15 b.
7563

**Eladó gőzcsepiő gar-
nitura,** üzemképes, összes
felszereléssel. Gőzmalom
Ditró. Csikmege. 7554

**Eladó egy Schliet Nickol-
son cséplőgép** 900 mm.
1925-beli, kombinált egy
Fordson traktorral és Oli-
ver ekével, mind üzem-
képes igen jókarban hozzá
egy Hoffer Schrantz-féle
herefejtő szintén jókarban
üzemképes. Tulajdonos:
Rafiroi Vasile Arapatak.
Háromszék m. 7550

Géplakatost, ki gaz-
dasági gépek javítását
teljesen érti, keresek, ha
épületlakatos is, előny-
ben részesül. „Metalurgia”,
Sercaia (Fogaras m.) 7549

**Önálló-munkás épít-
letlakatosok** felvételnek,
Szőke műhelyében Kut-
utca 45. 7548

Megnyílt a Iabenița
gyógyfürdő (Szászrégen
mellett). Meleg, hideg és
iszapfürdők, só-, jód-, vas-
és kénfürdők. Biztos
gyógyhatás a leginkább
reumás fájdalmaknál és
női bajoknál. Minden ké-
nyelemmel berendezett
szálloda, kitűnő étterem,
olcsó árak. Tisztségviselő-
knek 20% engedmény. Kér-
jenek prospektust. 7521

Chevrolet autó alig
használt, kitűnő állapot-
ban eladó Wlaat & Wlaat
cégnél, Brassó. 7520

30 H. P. Wohanka
nyersolajmotor kitű-
nő karban, 100,000
lejt eladó. Üzem-
ben látható: Mary
Testvéreknel Irato-
son. Felvilágosítást:

**Friedrich
Testvéreknel
Timișoara.**

Bodega és élelmiszer
üzlet a város legforgal-
masabb helyén, teljes be-
rendezéssel más vállalko-
zás miatt jutányosan át-
adó. Bővebbet Hotel Pre-
deal, Brassó. 7588

L. Z. jellegre levő van,
kérem azonnal átvenni.
A. K. 7601

**Ideai szőnyegek és lucerna-
szőnyegek** kapható Benkő Kál
mánnál Maksán (Három-
szék m.) 7583

Cséplőgarnitúrák ma-
gánjárók, lokomobilok
gyárilag javított állapot-
ban olcsón eladók. Roh-
lák Ferenc gépműhely. Tem-
esvár, IV. Str. Muresianu
7. Telefon 724. 7473

Eladó 1 drb. Hoffer
és Schrantz (Purifikátor)
kitűnő karban, 1 drb. 6
HP. benzínlokomobil fa-
vágófűrész, 1 drb. 8
HP. benzínlokomobil Cim-
Burdach Vilmos, gép- és
autó javító műhely, Med-
gyes. 7457

**Kétszoba, konyha, la-
mara, istálló, kerti hely-
séggel és udvarral** szabot
kezdő eladó Cim 7582 sz.
alatt a kiadó an.

Szűgyártó ipartelep
vagy gyárban állást ker-
Cimket 7591 sz. alatt
kiadókra kér.

Azonnali belépésre ke-
resek detail és engne-
üzletembe két ügyes, meg-
bizható **fűszerkeres-
kedő-segédet.** Val-
szakmában jártasok elő-
ben. Ajánlatok eddigi mi-
ködés és fizetési igényei
megjelölésével Berma-
Leon Topița címre, 7580

80 lős. Stock ma-
torok kitűnő karban,
mely szántásra alkalmas
eladó vagy hibás gépe-
becserélhető. Starek, Mo-
cea, jud. Arad. 7570

Luxusautó 70 000 lei-
eladó. Kolostor-u. 28. Te-
lefon 667

Keresek megvételre egy
bádognajító Jcska, has-
nálható gépet (obrig me-
schin, Mihaili bádognaj-
Dei, Piața Cuza Voda, 7571

Hazavezetőnőnek al-
kozik, vagy esetleg any-
helyettesnek, a házban
minden ágában jártas
mely közepes korú nő Cim-
7582 sz. alatt a kiadókra

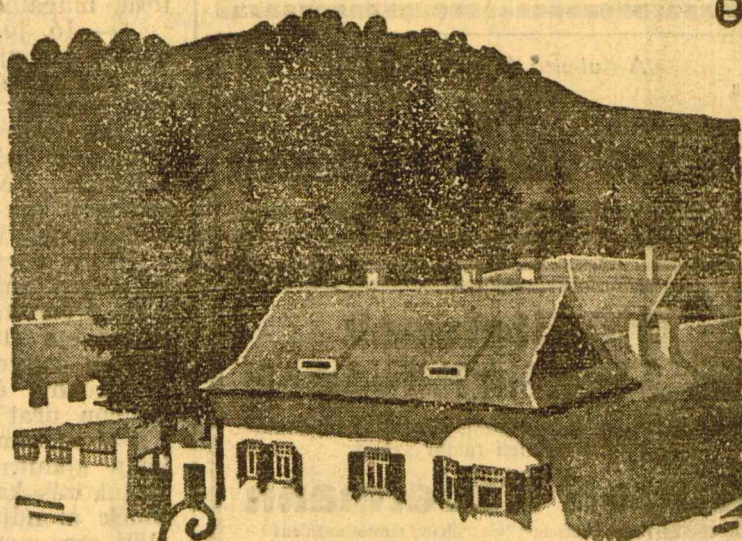
Kosztot és lakást ke-
hat intelligens ember
jobb háznál. Cim-
7581 sz. alatt a kiadókra

Alomszalma olcsón el-
adó. Szalmahűvelő-gyár
Brassó. Strada Podul
Grid 4. 7572

R É S Z L E T Ü Z L E T

L É V A Y É S T Á R S A
A Y S A
U R I É S N Ő I
I
SZ
A
B
SZARÓSÁGA
S
A
G

Brassó, Cérna-utca 7 szám.

ANATORIVM
Dr HERFVRTH + Dr FABRITIVS

Rókus-utca 2 szám Brassó Telefon szám: 358.

Fizikai-dietetikus gyógyintézet ideg-, belső-, anyagcserebeteg- és
lábbadozók számára, külön szemészeti osztály (műtét eseteknél is).

Csendes délioldali fekvés, modern berendezés,
szép kert fekvőkurák részére.

Fény- villanykezelés, gyógy- és napfürdők. Szigorú egyéni
dietetikus kurák.

Hármas számú
pénzszekrény,

heremagrostá, gabo-
natrieur, vastartány,
használt ajtók és ab-
lakok olcsón eladók
az

Erdélyi Nyilvános
Raktár R. T.

Vasut-utca 45.

telepén, hol az üzleti
órák alatt megtekin-
hetők. 2227

Egy szép pavilon
6x9 méter, cseréppel fedve,
lakásnak is olcsón kifá-
lazható, eladó. Kuschmann
Lövész-utca a 36. 7599

K ö n y v e l ő

önálló, délutáni mellékfoglalkozásra, ki-
a magyar és német levelezést is vég-
azonnalra kerestetik. Ajánlatokat referen-
ciával a kiadóba „Építési vállalat” jellegre.
7594

BENZ

személyautó, legjobb típus, 14/30 HP nyári és téli
rosszériával, villamos Bosch világítással, teljesen
javítva és lakkozva, nagyon előnyös feltételek mellett
eladó. Ajánlatok „Ritka alkalom” jellegre a Kapp-
hirdetési irodához Sibiu, Kl. Erde 1 sz. alá küldendő.
7595

A Magyar Általános Hitelbank Brassói Filij-
keres azonnali belépésre perlekt magyar-német

gyors- és gépiró

fiatalembert vagy hölgyet, lehetőleg némi
irodal gyakorlati. Románul tudók
előnyben részesülnek.

7597

Pályázók a bankban személyesen jelentkezhetnek.

**Üvegárók, fel-
trással és anél-
kül. minden
mennyiségben.**

P. Schützler & Cie, Berlin
képviselte F. PETROVITS üveg- és por-
cellánagykereskedése Segesvár-Sighisora